

AHOGY TETSZIK

Shakespeare nyomán,
Nádasdy Ádám fordításának felhasználásával,
a szövegkönyvet írta:
Závada Péter

dramaturg:
Radnai Annamária

rendező:
Kovács D. Dániel

SZEREPLŐK:

Elűzött herceg

Frigyes herceg

Remete

Orlando

Oliver

Silvius

Charles

Amiens

Jaques

Penge

Ádám

Jakab

Rosalinda

Célia

Phébe

Audrey

Závada Péter előszava egy *Ahogy tetszik*-parafrázishoz

Shakespeare magáért beszél. Azt hiszem, nem véletlenül számít máig az egyik legnépszerűbb klasszikusnak. Mindig találnak benne valamit a rendezők, ami érvényes tud lenni az adott korra. Nem beszélve a nézőkről, akik lássuk be, élnek-halnak Shakespeare-ért.

Az *Ahogy tetszik* jelen változata nem drámafordítás, hanem színpadi előadásszöveg. Az író, a dramaturg, a rendező és a színészek közös munkája. Tehát végső soron nem írásban, hanem a színpadon kell működnie. Ha szöveghű fordításra kérnek föl, valószínűleg el se vállalom a feladatot, hiszen ott van a nemrég elkészült, kifogástalan Nadasdy-féle verzió - munkánk során mi is ezt a 2006-os szöveget vettük alapul. Azért mondom így, hogy rá alapoztunk, mert rengeteg helyen el is tértünk tőle. Abban mindnyájan egyetértettünk, hogy ha már Shakespeare-t csinálunk, próbáljuk meg a lehető legmodernebb nyelven megszólaltatni.

Az *Ahogy tetszik* egy ruhacserén és az ebből adódó félreértéseken alapuló vígjáték, melynek központi mozgatórugója a szerelem. Ilyenformán tehát örökérvényű kérdésekkel foglalkozik. A nyelvezetét viszont – így a humorát és az utalásait is – időről időre érdemes fölfrissíteni, hogy a mindenkori néző tudjon hozzá kapcsolódni. Gargantua, a mesebeli óriás neve például a reneszánsz prózáiról, François Rabelais regényéből a kor nézőjének még valószínűleg ismerősen csengett, de ma már nem feltétlenül tudunk vele mit kezdeni, így ha arra keresünk hasonlatot, hogy valakinek hatalmas a szája, találhatunk aktuálisabb utalást is.

Kifejezetten érdekesnek tartom, és erre a dráma átírása során jöttem rá, hogy a mai magyar slam poetry formanyelve és a shakespeare-i szöveghagyomány között milyen sok hasonlóság látszik. Az a nyelvi-képi logika, ami Shakespeare-nél, főleg a vígjátékokban rendszeresen előbukkan, kísértetiesen emlékeztet arra a mondatszerkezeteket, szólásokat, közmondásokat, állandósult szókapcsolatokat kiforgató humorra, ami a slam-szövegekben is visszaköszön.

Ami pedig a szöveg aktualitását illeti, kereshetjük a politikát az autoriter udvar és a szabadgondolkodók lakta erdő közt feszülő ellentétben, vagy fölkapathatjuk a fejünket Jaques némely elmés társadalomkritikus megjegyzésére, tehát a finom utalások szintjén természetesen a mi verzióinkban is megjelenik a mai közélet. De az én olvasatomban ez a dráma elsősorban a szerelemtől, az emberi kapcsolatok alakulásáról és legfőképpen a nyelv szeretetéről szól. Úgy látom, hogy a vígjátéki feszültség egyfelől a félreértésekből, becsapásokból, álruhába öltözésekből fakad, de még talán ennél is fontosabb az a nyelvi humor, ami állandó vibrálásban tartja a drámát.

Az Ardeni-erdő. Jön az Elűzött Herceg és emberei, mind erdei öltözetben.

ELŰZÖTT HERCEG:

Nos hát, barátaim a bujdosásban,
nem jobb itt kint, a szabadban a tábortűz
kellemes ropogását hallgatni, mint otthon
a szén-monoxid jelző idegesítő pittyegését?
Nem őszibb, természetesebb közegünk nekünk
az erdő, mint a folyton füstös és zajos város?
Persze, itt egész télen harapnak a mínuszok,
és tény, hogy befagy az ember alfele, de legalább
vidáman fagy be. Mert itt nincs hízélgés,
kötelező pofavizit, hétvégi csapatépítő paintball.
Itt a zsigereimben érzem a Földanya szeretetét,
tetőtől talpig átjárnak az erdő éltető energiái.
És bár komoly jóindulattal sem nevezhető
mozgalmasnak itt az élet, nekünk így is megfelel,
barátunk a bokor, könyvünk a kő, tanárunk itt e táj.
Nem tudhatom, másnak mit jelent.

SILVIUS:

Semmi pénzért nem adnám. Tudja, Felséged boldog ember,
hogy fedél nélkül él, mégis mindig van teteje annak,
amit mond.

ELŰZÖTT HERCEG:

Jól van, Silvius, menjünk. Lőjünk reggelit! Valamit enni is kell.
Úgy sajnálom a kis bojtos fenekűeket.
Igazán kár, hogy tegező viszonyba kell kerülniük
a nyílvesszőinkkel.

PHÉBE:

Bizony, méla Jaques neheztel is emiatt Felségedre.
Szerinte Felséged nagyobb gazember,
mint az öccse, aki elűzte.

EÜ. HERCEG:

Tessék?!

PHÉBE:

Ma éjszaka mögé lopóztam...

SILVIUS:

-tunk.

PHÉBE:

...mikor egy tölgyfa alatt feküdt,
és képzelje, épp egy szerencsétlen szarvas kószált arra,
aki megsebesült egy vadász nyilától.

SILVIUS:

Ott nyekergett, csórikám,
olyan hangon, mint amikor vizes ujjal
lufit masszíroz az ember.

PHÉBE:

Megesküszöm rá, hogy sírt,
láttam, ahogy effektív könnyezik a szarvas.

SILVIUS:

És a könnyei felduzzasztották a patakat.

EÜ.HERCEG:

Képzelem, Jaques biztos elkezdett egyből morálfilozofálni...
Gondolom, olyan bonyolult retorikai alakzatokat használt,
hogy a szarvas egy szót sem értett belőle.
Egymásba játszatta a könny és a patak
konkrét és idiomatikus jelentésrétegeit,
lásd a kifejezést: „patakokban folyik a könnye”.
Aztán mint elkötelezett marxista, még az erdő
társadalmi berendezkedését is kritizálni kezdte.
Megállapította róla, hogy atomizálódik,
hiszen szarvasunkat a többi szarvas magára
hagyja a bajban. Így szurkál kíméletlen kritikával
erdőt és várost, jobbot és liberálist...

SILVIUS:

Igen, ez ilyen lesz.

EÜ. HERCEG:

...sőt, minket se kímél:
azt állítja, mi is zsarnokok vagyunk,
amiért zaklatjuk az állatokat, folyton azzal jön,
hogy ez természetvédelmi körzet.

SILVIUS:

Ez döbbenetes. Honnan tudja fenséged?

EÜ.HERCEG:

Ez még csak hagyján. Azt is tudom,
hogy most is ott ül, és kánonban zokog a szarvassal,
mint valami Juhász Ferenc versben.

SILVIUS:

Ez elképesztő! Hiszen fenséged ott se volt!

EÜ.HERCEG:

De annál jobban ismerem, hogy dob az agya.
Kíváncsi volnék, hol tart most.
Amikor rossz a kedve, remekül vitatkozik.

ZENE

1. jelenet

Az erdő. Jön Amiens, Jaques, mások.

ÉNEK:

*Erdei fák ölné,
Ha úgy élnél, mint én,
Nótára gyűjtanál,
Mint minden jómadár.*

*Hát gyere, hát gyere, hát gyere,
Sohase félj,
Nincs itt veszély,
Csak eső és tél szele.*

JAQUES:

Még, még, hogy volt, hogy volt!

CHARLES:

Még ettől is rád tör a mélabú, Monsieur Jaques?

JAQUES:

Nincs is annál jobb, mint a friss, ropogós depresszió illata.
Én a dalból úgy szürcsölöm ki a pesszimizmust, mint könnyűbúvár
a pohárból az M&M's-es McFlurryt. Még, légy szíves, még!

PHÉBE:

Ne haragudj, de nekem botfülem van.

JAQUES:

Nem az a fontos, hogy kellemes legyen. Csak az alkotás folyamata számít.
A poesis. Na még egy strófát. Ugye ez strófikus dal?

SILVIUS:

Igen, így hívják, a címe pedig –

JAQUES:

Na, még címe is van.

PENGE:

Na jó, csak a te kedvedért.

JAQUES:

Örökké hálás leszek érte. Pedig a hálálkodás olyan, mint mikor két
cerkófmajom vicsorog egymásra. Ha nekem hálálkodik valaki, úgy érzem,
mintha adtam volna neki egy százast, és azért hajbókolna, mint egy koldus.
Na, kezd el! Ti meg noha csak később érkeztek meg a történetbe,
beszálhattok, tartsatok velünk!

AUDREY:

Na jó, én megteríték, a herceg itt akar reggelizni a fa alatt. Tegnap egész nap
téged kerestem.

JAQUES:

Én meg egész nap igyekeztem elkerülni.

SILVIUS:

Én meg elmegyek rózséért.

JAQUES:

Nem volt kedvem vele vitatkozni.

Ugyanannyi jó ötlet jut eszembe, mint neki, csak én nem verem őket nagy
dobra. Te viszont nyugodtan dobolhatsz is!

ÉNEK:

*Hogyha a kényelem
Nem éppen lételem,
Vega vagy, tán vegán,*

És elvagy nyers kaján,

*Hát gyere, hát gyere, hát gyere,
Sose parázz,
Ha megbabonáz
A fenyvesek szelleme.*

JAQUES:

Mutatok erre a dallamra egy szöveget, amit tegnap írtam 10 perc alatt.

*S ha jön egy ingatag,
Állami rangú tag,
Akit a rengeteg
Csábít a pénz helyett,*

*Dukdám, dámiduk,
Itt ő se más:
Csak félnótás,
Épp úgy elfér, mint bárki.*

CHARLES:

Mi az a „dukdám”.

JAQUES:

Titkos jelszó a Katona Kamra légoltalmi bunkerébe, ahol a Szabadkőműves Drámaírók Nagypáholya szupertitkos Scrabble-orgiákat szervez szűz bölcsészlányokkal. Na de most megyek, és alszom egyet.

CHARLES:

Én is eltolom a bringát.

AUDREY :

És most megmutatjuk mi történt egy héttel ezelőtt a városban 17.40-kor.

(Jaques egyfelé, a többiek másfelé el.)

2. jelenet

Charles, Oliver

CHARLES:

Tiszteletem, főnök.

OLIVÉR:

Kedves Monsieur Charles! Mi újság az új udvarban?

CHARLES:

Hát újság az van. Ugye, az új herceg elűzte a bátyját, a régi herceget. De néhányan, akik szeretik, vele mentek innen az udvarból, és itt hagyták mindenüket az új hercegre.

OLIVÉR:

És Rosalindát, a régi herceg lányát számúzték az apjával együtt, a régi herceggel?

CHARLES:

Nem. Azt nem. Mert az unokatestvére, az új herceg lánya, a Célia, annyira szereti a Rosalindát, még óvodából ismeri, vagy honnan, hogy tuti utánament volna, de minimum felköti magát, ha nem mehet vele. De hogy két nő így szeresse egymást... Szóval Rozalinda maradt. A nagybátyja, az új herceg, úgy neveli, mintha a saját lánya volna.

OLIVÉR:

És hol lakik a régi herceg?

CHARLES:

Az Ardeni-erdőben. Vannak már ott néhányan. Nem tudom, mit csinálnak. Elvannak. Egész nap unalom meg wellness.

OLIVÉR:

Nem inkább ilyen öko-, bio-, geo?

Ezt sose értettem. Egyébként neked nem holnap lesz meccsed az új herceg előtt?

CHARLES:

Ja? Ja, de. És azért jöttem, hogy egy dolgot elmondjak a Főnökúrnak. Bizalmasan értesültem róla, hogy az öccse, Orlando, holnap ki akar ellenem állni... Főnök, tudja, van nekem ez a presztizs. Nálam, aki borda- vagy sípcsonttörés nélkül megússza, az mázlista. Az öccse meg gyöngye gyerek. Nem akarom megnyomorítani. Pedig muszáj lesz, a becsületem végett, megverni, mármint, ha kiáll. Szóval vagy próbálja meg lebeszélni, vagy lesz, ami lesz. Én szóltam.

OLIVÉR:

Charles, köszönöm – megbízható vagy, mint mindig.

Tudok az öcsém tervéről, meg is próbáltam lebeszélni, de ő hajthatatlannak tűnik. Én mondom, Charles, a legmakacsabb gyerek, akit ismerek. Gőgös, irigy, számító, felfelé nyal, lefelé tapos. És áskálódik ellenem, az édestestvére ellen. Úgyhogy tőlem azt csinálsz vele, amit akarsz.

Törd el az ujját vagy a nyakát. Nekem tökmindegy. De vigyázz, mert ha nem teszel benne elég nagy kárt, akkor addig nem fog leszállni rólad, amíg tönkre nem tesz. Mert állítom neked – nézd meg, most is könnyecseppek versenyeznek az orromon – , nincs még egy ember, aki ilyen fiatal és ennyire elvetemült. És most még mint a bátyja, finom és nőies voltam.

CHARLES:

El van intézve. Ha odajön holnap, ketté töröm. No problem.

Ha utána még lábra áll, én abba hagyom a ...

Na, én mentem.

(Charles és Olivér el.)

3. jelenet

Rosalinda, Celia

CÉLIA:

Figyelj, csajszi, ne depizz már.

ROZALINDA:

Jó. Akkor mostantól kezdve vidám leszek, szívem, és szórakoztató dolgokat fogok kitalálni. Például mit szólnál ahhoz, ha szerelmes lennék?

CÉLIA:

Hogy te mekkora cafka vagy! De nehogy aztán frankón beleszeress nekem valakibe. Még játékból se menj tovább, mint ahonnan egy tisztes pirulással ki lehet hátrálni.

ROZALINDA:

Jól van akkor. Mondd meg, mivel üssük el az időt?

CÉLIA:

Most Apád miatt vagy ilyen?

ROZALINDA:

Apám? A leendő gyerekeim apja miatt.

Úgy érzem magam, mintha csalánosban hemperegnék.

CÉLIA:

És akinek a farkával verhetnéd, az meg ugye nincs itt.

ROZALINDA:

A farka még hagyján, a csalán a szívemet csípi.

CÉLIA:

Rozalinda, neked problémáid vannak a pszichés megküzdéssel.

ROZALINDA:

Az érzéseimmel csak ő tudna megbirkózni.

CÉLIA:

Hát jó birkózást, csak figyelj rá, hogy néha fölül is legyél.

Na, de beszéljünk komolyan. Tényleg máris sikerült belezúgnod Sir Rowland legkisebb fiába?

ROZALINDA:

Apám nagyon szerette az apját.

CÉLIA:

Akkor neked a lányát kéne nagyon szeretni.

De mivel Sir Rowlandnek nincs lánya, így jobb híján a fiába bolondultál bele.

Ezzel a logikával nekem viszont utálnom kellene, mert az apám szívből gyűlölte az apját.

ROZALINDA:

És utálsz?

CÉLIA:

Hogy utálnám már? Látszik, hogy kedves srác meg minden.

ROZALINDA:

Az. Szóval hagyd, hogy szeressem,
te meg csak szeress továbbra is engem,
amiért szeretem őt.

PENGE:

Kisasszony, velem kell jönnie az apjához.

ROZALINDA:

Na mi van, kineveztek küldöncnek?

PENGE:

Nem emlékszem, hogy kinevettek és küldöncnek neveztek volna.

Esküszöm, hogy csak azt mondták, jöjjenek a kisasszonyért.

CÉLIA:

Esküszöl? Mióta szoktál te esküdni?

PENGE:

Múltkor valaki a becsületére esküdött, hogy a vegán pumpkin latte ízletes és Makovecz Imre életműve izléstelen. Én állítom, hogy Makovecz izléses, és a vegán pumpkin latte íztelen. Mégsem mondom, hogy a srác hamisan esküdött.

CÉLIA:

És ezt hogy indoklod, te északbájn?

ROZALINDA:

Igen, oldd le bölcsességed pszájkó-sarát!

PENGE:

Hölgyeim, álljanak ide, és simítsák végig az állukat, és esküdjenek a szakállukra! Vagy ne az ál-lukat simítsák végig, hanem az igazi lukat, és esküdjenek az igazi lukuk álszakállára, hogy gazember vagyok. Az lesz csak az igazi államigazgatás-szak, pardon, szakállamigazgatás.

CÉLIA:

A nem létező szakállunk istenére esküszünk, esküszünk, hogy egy elvetemült gazember vagyok.

PENGE:

Én meg a gazemberségemre esküszöm, hogy nem vagyok tisztességes. Tehát tisztességes vagyok. Hisz ha olyasmire esküszünk, ami nincs, akkor nem hazudunk. És így az a srác sem hazudott, mikor a becsületére esküdött, mert soha nem is volt neki becsülete, vagy ha volt, rég elesküdte, mielőtt megkóstolta volna a pumpkin lattét. Nem értem, mit nem lehet ezen érteni...

CÉLIA:

Na jó, ha nem hagyod azonnal abba, lefejeztetlek.

PENGE:

Szomorú, hogy a bolond nem mondhatja meg bölcsen, hogy a bölcsék milyen bolondul viselkednek.

CÉLIA:

Na ebben igazad van. Mióta a bolondokban elnémítják azt a kis észet, azóta az észtek is a Bolognát járatják velünk.

ROZALINDA:

Nem bírom tovább. Ennél még az apád is jobb.

4. jelenet

Olivér háza előtt. Jön Orlando és Ádám

ORLANDO:

Ki az ott?

ÁDÁM:

Te vagy, Orlando? Mit bújkálsz itt?

ORLANDO:

Mi a baj, Ádám?

ÁDÁM:

Az, fiam, hogy ebben a házban

téged nem látnak szívesen.

Gyűlölik itt a becsületes embert.

A bátyád – na hiszen, mintha nem is

ugyanattól az apától volnátok – ,

látta, hogy győztél a mérkőzésen, és ma éjjel

– hogy is fogalmazott –: ez az! Rád akarja gyújtani

a házat. Vagy ha ez nem sikerül, talál más

módot rá, hogy kinyuvasszon.

Kihallgattam, tudom, mit tervez.

Vágóhíd ez, nem otthon.

ORLANDO:

Jó, és akkor hova menjek?

ÁDÁM:

Az mindegy hová, csak el innen!

ORLANDO:

Menjek és kolduljak?

Vagy nyúljak le uniós pénzeket, mint a bátyám?

Ilyet nem csinállok, bármi lesz is.

Inkább az ő dühe, mint a csalás.

ÁDÁM:

Csak azt ne! Van ötszáz koronám,

még apád idejében tettem félre.

Fogadd el. Én öreg vagyok, de még mindig jó erőben.

Amikor legény voltam, mi még nem szúrtuk

infravénásan a heriont. Tudod, fiam,

én olyan vagyok, mint a fagyos téli nap.

ORLANDO:

Sötét és nyomasztó?

ÁDÁM:

Nem, fiacskám, deres és tiszta.

Hadd menjek veled én is!

ORLANDO:

Jaj, te vén borz! Megvan még benned

a józan paraszti ész és a becsület. Nem illesz

te ebbe az új világba, ahol mindenki

csak önös érdekből cselekszik,

és számításból tesz szívességet.

Aztán ha elérte, amit akart, akkor ágyó, viszlát.

Nem, te nem ilyen vagy. De rossz lóra tettél,

öreg, ma már mindenütt csak a YOLO van.

De tudod mit? Azt mondom, gyere velem.

ÁDÁM:

Indulj hát gazdám, s én jövök veled.

Hűségesen, míg csak élnem lehet.

Tizenhét voltam, mikor idejöttem,

most nyolcvan vagyok -s itt az út előttem.

Tizenhét voltam, tele sok reménnyel,

Ám aki nyolcvan, már semmit se képzél.

De hálás lehetek, ha meghalok,

Hogy gazdámnak adósa nem vagyok.

(Mindketten el.)

5. jelenet

Frigyes herceg, Rozalinda, Célia

FRIGYES HERCEG *(Rozalindához)*

Rozalinda, szedd a cuccodat. Nem akarlak többet itt látni.

ROZALINDA:

Tessék? Na de Frigyes!

FRIGYES HERCEG:

Ha legfeljebb tíz napon belül nem takarodsz el innen legkevesebb húsz kilométerre, én esküszöm, kicsinállak.

ROZALINDA:

De Frigyes, legalább megmondod, hogy miért?

FRIGYES HERCEG:

Apád lánya vagy, ennyi elég.

ROZALINDA:

Akkor is az voltam, amikor lenyúltad tőle a trónt.

CÉLIA:

Apa, mondhatok én is valamit?

FRIGYES HERCEG:

Nem baj, ha nem? Eddig is csak a te kedvedért melengettük a szívünkön ezt a kis kígyót. Már rég az apjával kéne csöveznie.

CÉLIA:

Apa, ne csináld, együtt keltünk, együtt feküdtünk, együtt játszottunk, együtt tanultunk, egész nap sülve-főve együtt voltunk...

FRIGYES HERCEG:

Nem való hozzád. Hülye vagy, lányom, ha nem veszed észre, hogy a fejedre nő. Neked is jobban kidomborodnak majd az érdemeid, ha ő nem lesz itt. Úgyhogy ne feleselj! Döntöttem, és nem fogom egyhamar meggondolni magam. Szedd a cuccodat, Rozalinda, és indulj, mert ha még egyszer meglátlak itt, fölfalatlak a delfinekkal. Takarodj!

(Frigyes el)

CÉLIA:

Hallod, Rozalinda? És most hova fogsz menni?

Akarsz apát cserélni? Odaadom.

Figyelj! Ne legyél már nálam jobban lesújtva!

ROZALINDA:

Több okom van rá.

CÉLIA:

Az nem olyan biztos. Mosolyogj már! Nem érted, hogy a herceg száműzött engem is, az édeslányát?

ROZALINDA:

Jaj, dehogy. Ne beszélj már kreténségeket.

CÉLIA:

„Dehogy?!” Hát te nem érzed, itt mélyen, hogy mi egyek vagyunk?

Mint Juno két hattyúja. You know?

Bonnie és Clyde, Jules és Jim, Palotai Cadik, Benson and Hedges. Heiner és Müller. H&M, C&A? Azt te sem akarhatod, hogy elváljunk.

Apám keressen más örököszt! Mi meg induljunk,

és tervezzük meg a szökést! Találjuk ki, hogy hová megyünk,

de főleg, hogy mit veszünk föl. Kuss, kuss! Bármit mondhatsz, veled megyek.

ROZALINDA:

És hova megyünk?

CÉLIA:

Az Ardeni-erdőbe.

ROZALINDA:

Nem para az két lánynak, csak úgy, bóklászni az erdőben?

Azért elég dekoratívak vagyunk, jegyezném meg zárójelben.

CÉLIA:

Majd beöltözünk szakadt cuccokba, az arcunkat meg összekenjük...
tortabevonóval. Senkinek nem fogunk föltűnni.

ROZALINDA:

Nem volna jobb, ha férfinak öltöznék?
Majd fölveszek inget,
farmert, meg valami ízléstelen övtáskát,
amiben a mobilt, vagy a Zippo öngyújtót szokták tartani.

CÉLIA:
Szandált zoknival!

ROZALINDA:
És miközben szívemben sok női félelem rejtőzködik,
kifelé állati hangos leszek, cserébe viszont végtelenül ostoba,
mint azok a férfiak, akik így leplezik a gyávaságukat.

CÉLIA:
És mi lesz a neved?

ROZALINDA:
Ganiméd. Tudod, Jupiter apródja. És neked?

CÉLIA:
Én Aliéna leszek.

ROZALINDA:
Ganiméd és a szörny, akiknek folyik a borsófőzelék a fogszabályzójáról!

CÉLIA:
Nem Alien, Aliéna. Azt jelenti, hogy idegen nő. Illik a helyzethez.

ROZALINDA:
És mit szólnál, ha elhívnánk magunkkal Pengét?
Lenne kin röhögni.

CÉLIA:
Hívni se kell, jön az magától? De most menjünk,
szedjük össze a pénzt meg az ékszereket, egy-két apróságot...

ROZALINDA:
De csak a legfontosabbakat vigyük!

CÉLIA:
...és induljunk, mert ha észreveszik, mit tervezünk,
tuti ránk szállnak. Én már nem is félek:

Nem bujdosás vár, hanem szabad élet!

(Vonulás)

ROZA. (M. GAN.):

Kész, földadom. Elárult a testem.

CÉLIA (M. AL.):

Az enyém is olyan lomha, mint egy terhességi test.

ROZA. (M. GAN.):

A nyakába vehetne egy férfi, és, ha ez az ára,
cserébe teleszülöm itt ezt az erdőt. Penge?

PENGE:

Szerinted?

CÉLIA (M. AL.):

Üljünk le, vagy legalább álljunk már meg egy kicsit.

PENGE:

A fáradtság mint állítás, lehet, hogy ül, de az ülés mint érv sajnos nem áll meg
önmagában. És az is kérdés, ugye, hogy kinek melyik fekszik jobban.

ROZA. (M. GAN.):

Fejezd már be, könyörgök!

6. jelenet

A hercegi palotában. Jön Frigyes herceg és Charles gipszben.

FRIGYES HERCEG:

Hogyhogy senki nem látta őket? Az nem lehet!

Akkor valaki segített nekik.

CHARLES:

Céliát legutóbb az udvarhölgyek látták,
tegnap este, mikor lefeküdt. De reggel
a töltője már nem volt a konnektorban.

OLIVÉR:

Ráadásul Pengének is nyoma veszett.
Tudja, az a bolond, akin egy időben
olyan jókat derült felséged.

CHARLES:

Az egyik udvarhölgy titokban kihallgatta
a lányokat. Órákig az öccséről, Orlandoról áradoztak.

OLIVÉR:

Aki úgy lenyomott, mint a bélyeget.

CHARLES:

Bárhova is mentek, biztos, hogy ott van a srác is.

FRIGYES HERCEG:

Az egyik udvarhölgy titokban kihallgatta, mi?
Arisztotelész a Poétikában egy helyütt
lekicsinylően ír az efféle dramaturgiai
megoldásokról. Ha nem volnék ilyen lágyszívű,
most rajtad bosszúlnám meg azt,
hogy szökésben van. Indulj, és kerítsd elő az öcsédet!
Tőlem egyenesen az asztenoszférából
is előrángathatod. Vagy a Vakpóniból
Nem érdekel. Oldd meg! De ha nem lesz meg,
te is pakolhatsz. Addig is földjeidet államosítjuk,
bankszámládat zároljuk.

OLIVÉR:

Ó bár fenséged a szívembe látna!

FRIGYES HERCEG:

Zselé egy alak vagy te, Olivér... Charles, te meg húzzál vissza az erdőbe.
(*A szolgálkhoz*) Vigyétek őket! És küldjétek valakit a földhivataltól.

(*Mind el*)

7. jelenet

Az erdő más része. Jön Orlando és Ádám.

ÁDÁM:

Várjál, fiam. Nem bírom én ezt a tempót. Vagy, tudod mit? Menj! Ne is foglalkozz velem! Hagyj meghalni. Kaparok magamnak itt egy gödröt, és belefekszem. Magamra húzok egy kis földet, nehogy túl hamar kiszagoljanak az állatok.

ORLANDO:

Ádám, hogy mondhatsz ilyet? Hát csak ennyi kraft van benned, öreg harcos? Szedd össze magad! Megyek, és hozok neked valamit enni. Az sem érdekel, ha Maci Laci uzsonnáskosarát kell elvennem. Nem vagyok már gyerek, csak nem fogok sajnálni egy rajzfilmmedvét. Az agyad, az van neked fél lábbal a sírban, Ádám, nem a lábad. De most csak úgy hagyjalak itt? Bár lehet annak valami funkciója, hogy egyedül hagyok egy kihülő félben lévő öregembert itt, az erdőben... például könnyebb kalandokba keveredni... de nem, ezt nem tehetem. Gyere, Ádám, inkább beviszlek valami védettebb helyre, nem fogsz itt nekem éhen halni.

(Mindketten el.)

8. jelenet

Az erdőben. Jön Rozalinda (Mint Ganiméd), Célia (mint Aliéna), Penge.

ROZA. (M. GAN.):

Megérkeztünk. Ez az Ardeni-erdő.

PENGE:

Az Ardenne-i erdő. Tessék... Hát nem káprázatos? Most mondd meg! A hülyének is megéri idáig elhúzni a belét. Hát de nem? Gyűlölök gyorsan odaérni valahova. Az olyan snassz. Nekem ha két napnál kevesebbet kell túrázni, az olyan, mintha el se indultam volna. Egyszerűen idegesít, ha nem nőnek vízhólyagok a talpamon, és nem hasít szíjat a hátamból a hátizsák. Megvetem a kényelmet, micsoda úri hóbort! És ez az erdő is -- nyilván ez az, bár nem látom sehol kitáblázva --, szóval ez az erdő is hát...meg kell mondjam: prima. Csak legszebb rémálmaiban láttam ehhez hasonlót.

ROZA. (M. GAN.):

Nézzétek, ott jön két erdőlakó!

(Félrehúzódnak – Jön Silvius, Jaques)

SILVIUS:

Nekem csak ő van, érted? Egész nap
szívdobogásom van miatta. Gyomoridegem van,
úgy szeretem. Tudod, milyen ez. Voltál te is soványabb
meg húszévesebb.

JAQUES:

Hát erre most nehéz mit mondani.

SILVIUS:

Nem ilyen „maybe, baby”, hanem „crazy in love”,
érted? Szevasztok. Jött egy felhő. Leszállt közénk.
S mi felszáltunk rá. Oly könnyedén.
Égő vágy... – Shakespare, vágod?
Veled nem volt még ilyen?

JAQUES:

De. Állati sokszor voltam halálosan szerelmes,
és most egy se jut eszembe.

SILVIUS:

Értem. Akkor te azt sem tudod, milyen amikor
a hüvelykujjaddal érzékien jobbra söpörsz,
és egyszer csak kiírja, hogy „It’s a match”.
Figyelj, ha nem sírtad még el magad kalózzjelmezes
macskás gif-en, te nem voltál még szerelmes.
Ó Phébe, bébe, méjbe, kréjzi.

(Silvius el.)

ROZA. (M. GAN.):

Szegény pásztor, föltárod sebedet.
Bizony, én is csúnyám megsebesültem.

PENGE:

Hát még én. Emlékszem, mikor szerelmes voltam, alig bírtam kiverni...
a fejből Jankát... A mindenki Jankáját...
Még most is magam előtt látom, ahogy feji a szomszéd bikáját.
Engem is addig fejt, míg ki nem csordult... a könny a szememből.

ROZA. (M. GAN.):

Hát nálam csak a biztosítékot vered ki.

PENGE:

Akkor azért van olyan sötét a fejedben.

ROZA. (M. GAN.):

Egy szerelmes pillantástól, nálad is kiég a villany, pásztor...

PENGE:

Én is kiégtem, annyi felesleges vágynak voltam már tűzköve.

CÉLIA (M. ALI.):

Gyertek már, mert sötétedik, és tudjátok, hogy ilyenkor milyenek a menyétek...

JAQUES:

Helló, bolond!

9. jelenet

Az erdőben. Terített asztal. Jön az Elűzött Herceg, Amiens, és a többiek.

EÜ. HERCEG: *(talál egy összegyűrt cigarettásdobozt)*

Dukdámi, dukdámi? Hol van már Jaques? Azt kell hinnem, hogy állattá változott, mert emberi alakban nem látom sehhol.

AUDREY:

Az előbb még itt poénkodtak meg énekeltek.

EÜ. HERCEG:

Ha ő a fals hangjával énekelni kezd, a szférák húrjai is elpattannak.

(Jön Jaques.)

JAQUES:

Bolondot láttam!

EÜ. HERCEG:

Na mi van, Monsieur? Hol jártál? Hát a barátaid fússanak utánad?

JAQUES:

Bolondot láttam. Itt az erdőben.

Ilyen idétlen, lila ruha volt rajta.

Ott ült a fűben, és motyorászott.

„Helló, bolond!”, mondtam én.

Mire ő: „Ne bókolj, ma nem viselem jól a dicséretet.” És így folytatta: Ha Janka mindenkinek kellett, és én nem kellettem Jankának, nekem olyan Janka kell, aki nem kell senkinek. De most rögtön, hisz kurvára elmúlunk, kurváról, kurvára. Így logikázott abban az idétlen lila jelmezében. Kész. Lilát kell hordani. A lila az új mini.

EÜ. HERCEG:

És ki ez a bolond?

JAQUES:

Remek bolond. Eddig ilyen céges karácsonyokat csinált. Szerinte nincs olyan nő, aki csak szép és fiatal, mert annyi ész mindegyikbe szorult, hogy tudja ezt magáról. Kedves, nem? Az agya egy láda, amiből hol egy golfütőt húz elő, hol egy vízibiciklit, indokolatlan gumikacsát, vadászkést, kényszerzubbonyt, jojót, fémdetektoros biztonsági kaput, lángszórót, aknavetőt, dinnyés rágót, citromos szúnyogriasztót, más néven "Szukut". Mikor nem nézünk oda, egyenként átcsempészi a gondolatait az agyunkba. Én is szeretnék bolond lenni. Kérek egy lila kényszerzubbonyt. Olyan divatos lenne!

EÜ. HERCEG:

Meg fogod kapni.

JAQUES:

Minden vágyam. Cserébe fenséged kigyomlálja a tévhitet a fejből, hogy én bölcs vagyok. Szabadságot akarok, világútlevelet, hogy mint a szél, füttyülhessek a szabályokra. Hogy átsüvíthessek bármilyen pengekerítésen. Akire a legjobban fújok majd, annak kell a legkevésbé szívnia a fogát. Miért? Világos. Akit a bolond bölcsen eltalál, az hülye, hogyha okoskodik, még ha fáj is neki. Máskülönben a bolond őt veszi hülyére az okoskodásáért. Adjon rám lilát, fenség. Hadd mondjam ki, ami itt van a nyelvemen. Azért jöttem,

hogy a világ gennyedző sebeit fertőtlenítsem,
csak tűrjék a kúrát!

EÜ. HERCEG:

Szégyelld magad, jól ismerlek.

JAQUES:

Mire gondol, fenség?

EÜ. HERCEG:

Álszent vagy, ha a bűnről papolsz!
Nagy kujon voltál te is. Emlékszem,
mindig a farkad után mentél, és azt
a sok nyavalyát, amit összeszedtél,
most rákennéd a világra.

JAQUES:

Jó, gyenge vagyok, beismerem.
De ki nem az? A gazdag luvnyák
is kétszer is visszamennek
az Andrassy-n az Il Bacio kirakata elé,
hogy illatosabbak legyenek az
utóra locsolt ingyen parfümtől.

(Jön Orlando kivont karddal.)

ORLANDO:

Állj! Le ne merd nyelni!

JAQUES:

Még nem ettem.

ORLANDO:

Nem is fogsz, amíg más éheznek.

JAQUES:

Honnan került elő ez a zseb-D'Artagnan?

ELŰZÖTT HERCEG: *(Orlandóhoz)*

Légy üdvözölve, ismeretlen, vakmerő, fiú zöld sapkában és
hegymászóbakancsban. Minek köszönhetjük ezt a kifinomult modort?
Csak nem ide jártál erdei iskolába?

ORLANDO:

Mindenkinek a kardélére hányok,
ha nem kapok azonnal enni!

EÜ. HERCEG:

Miért nem ezzel kezdted? Ülj le,
és egyél velünk!

ORLANDO:

Ja, hogy maguk ilyen lazák? Azt hittem, itt mindenkit
durvára cserzett a téli szél. Azért vettem
föl ezt a már-már rámenős, tiszteletet parancsoló modort.
Nem tudom, kik maguk, hogy itt, az embertelen sűrűben,
mélán lecsüngő ágaktól takarva fecsérlik a lassan mászó időt...
Te jó ég! De ha ébredtek már úgy, hogy valaki ágyba
hozta maguknak a kávé,
ha hívta már meg önöket vacsorázni az exük,
ha dicsérte már meg magukat gyógytornász,
ha gyújtottak már tábortüzet ÉS-sel,
de nem vettek még részt könyvégetésen...

PHÉBE:

Nem, ezt itt nem csináljuk. Másik utca, másik színház. Menj ki szépen.

ORLANDO:

...szóval, ha jelent maguknak valamit a szó: civilizáció,
akkor elteszem a sokkolót. Vagy kardot, vagy mi ez.

AUDREY:

Takkert.

ORLANDO:

Takkert. Kösz.

EÜ. HERCEG:

Igen, hozták már ágyba a kávé,
hívott már meg vacsora ürügyén szexelni az exünk,
dicsért már meg gyógytornász,
és kezdtünk már tábortüzet ÉS-sel.
Értjük, mi a civilizáció.
Úgyhogy gyere, és meséld már el nekünk,
ki vagy, hogy kerültél ide, mi történt veled.

ORLANDO:

Hát ha tényleg kíváncsai rá, a legjobb, ha onnan kezdem...

10. jelenet

FLASHBACK 1.

Olivér házának kertje. Orlando és Ádám, majd Olivér.

ORLANDO:

Ezer koronát. Rám. Érted? A végrendeletében.

Nyomorult ezer koronát. És a bátyámat bízta meg azzal, hogy a gondomat viselje. Na és itt van a gebasz.

A középső bátyámat, Jakabot beíratta egyetemre.

Állandóan azt kell hallgatnom, hogy milyen intelligens, milyen remekül halad. Én meg dolgozzak árufeltöltőként a Lidlben, persze.

Azt mondja, eltart, pedig csak a kisujját tartja el, mikor a pezsgőt issza.

Annyit keresek, mint az utolsó helpdeszkes.

A kutyaival jobban bánik, mint velem. Méregdrága kaját

vesz nekik. Kutyaiskolába járattja őket. De én, az öccse,

magasról le vagyok ejtve. Semmivel se lettem több,

mióta itt vagyok, leszámítva azt a pár centit, amit nőttem.

Bőkezűen elhalmoz a semmivel, miközben elveszi, ami törvényileg jár nekem.

A lovakkal eszem az istállóban, érted? Nem engedi maga

mellé a saját öccsét. Tisztára, mint a Toldi György.

Ez a csávó egy vándormotívum. Apám vére itt lázadozik az ereimben a szolgaság ellen. Hát hülye leszek, ha hagyom.

ÁDÁM:

Vigyázz, jön Olivér, vagyis a bátyád.

ORLANDO:

Maradj itt. Hallgasd meg, hogy oltogat.

(Jön Olivér – Ádám félreáll.)

OLIVÉR:

Na, urficska, mi a kotta?

ORLANDO:

Nem olvasok kottát. Senki nem tanított meg rá.

OLIVÉR:

Jól van, akkor mi az okosság?

ORLANDO:

Okosság? Az az iskolában van. Én meg tudtommal nem járok.

OLIVÉR:

Akkor mi a pálya?

ORLANDO:

Pálya? Az idegsebész, a halbiológus, az épületstatikus. Az pálya.

De az enyém olyan statikus, mint egy épület.

Bár épülni nem sokat épültem itt, pedig az öcséd vagyok.

OLIVÉR:

Tudod te, hol vagy?

ORLANDO:

Nálad. De te nem vagy magadnál, az biztos.

OLIVÉR:

Tudod, ki áll előtted?

ORLANDO:

Persze. Nagy dolgok állnak előttem, de te nem tartozol közéjük.

Ha csak annyiban nem, hogy te vagy a nagyobbik bátyám.

Rokonok vagyunk, ezt elismerhetnéd. Te vagy az idősebb,

ezért a tisztelet megillet, de akkor sem bánhatnál így velem,

ha húsz testvér lenne köztünk. Ugyanannyi van bennem apámból,
mint benned.

OLIVÉR:

(meg akarja ütni Orlandot.)

Mit beszél a szád?

ORLANDO:

(megragadja Olivért)

Hallod, tesó, kicsi vagy te még ehhez!

OLIVÉR:

Kezet emelsz rám? Kezet emelsz a bátyádra, te senkiházi?

ORLANDO:

Ha nem lennél a bátyám, most a húgommá rugnálak!

ÁDÁM:

Hello, fiúk! Csak okosan! Apátok mit szólna ehhez? Béküljete ki, de gyorsan!

OLIVÉR:

Engedj már el!

ORLANDO:

Előbb meghallgatsz. Apám megírta a végrendeletében, hogy tisztességesen bánj velem! Sítábor, matekfakt, kondi, zsebpénz. Te meg parasztnak nevelsz. Elzársz előlem minden úriemberi foglalatosságot. Kész. Ennyi volt. Vagy hagyjál nemesifjúhoz méltón élni, vagy add oda a részem az örökségből. És már itt se vagyok. Kivándorlok.

OLIVÉR:

És aztán? Mit akarsz csinálni? Koldulsz, ha elfogyott?

Na, takarodj, öcskös. Csinálsz, amit akarsz.

Megkapod a részed. De most eressz. Kotródj te is, vén korcs.

ÁDÁM:

Vén korcs? Ne szépítse a dolgot, gazdám! Még kutyáival is jobban bánt, mint velem. Az apja, isten nyugosztalja, sose mondott volna ilyet.

11. jelenet

FLASHBACK VÉGE

ELŰZÖTT HERCEG: *(Orlandohoz)*

Ha valóban Sir Rowland fia vagy,
ahogy állítod, akkor tényleg nagyon
hasonlítasz rá. Én az Elűzött Herceg vagyok,
apád egyik régi jó barátja.

(Bemutatkoznak: Orlando de Boys, Kovács Phébe, Méla Jaques)

Isten hozott, csüccs!

ORLANDO:

De akkor várják meg, míg ide nem hozom,
mint őz az őzgidáját, az ősz gidáját,
az én öreg szolgálómat, Ádámot.
Amíg ő jól nem lakik,

addig én se eszem.

EÜ. HERCEG:

Jó, hozd ide őt is. Megvárjuk.

ORLANDO:

Kösz. Maguk tényleg állati jó fejek.

(Orlando el.)

EÜ. HERCEG: *(Jaques-hoz)*

Látod, rajtunk kívül másokra is oszt
statisztaszerepet az élet. Ezen a nagy porondon
szomorúbb tragédiák is játszódnak, mint a tiéd.

JAQUES:

Színház az egész világ,
és színész benne minden férfi és nő:
Fellép s lelép: s mindenkit sok szerep vár
Életében, melynek hét felvonása
A hét kor. Első a kisdéd, aki
Dajkája karján öklendezik és sír.
Aztán jön a pityergő, hajnalarcú,
Táskás nebuló: csigamódra és
Kelletlen mászik iskolába. Mint a
Kemence, sóhajt a szerelmes, és
Bús dalt zeng kedvese szemöldökéről.
Jön a párdúc - szakállú katona:
Cifra szitkok, kényes becsület és
Robbanó düh: a buborék hírért
Ágyúk torkába bú. És jön a bíró:
Kappanon hízott, kerek potroh és
Szigorú szem és jól ápolt szakáll:
Bölcsüket mond, lapos közhelyeket,
S így játssza szerepét. A hatodik kor
Papucsos és cingár figura lesz:
Orrán ókula, az övében erszény,
Aszott combjain tágan lötyög a
Jól ápolt ficsúr - nadrág; férfihangja
Gyerekessé kezd visszavékonyodni,
Sípól, füttyül. A végső jelenet,
Mely e fura s gazdag mesét lezárja,

Megint gyermekség, teljes feledés,
Se fog, se szem, se íny tönkremenés!

SILVIUS:

Mi van? Lemaradtam valamiről?

ÉNEK:

*Fújj fújj, te téli szél
ne vagy te oly kevély
mint sok hűtlen barát.*

*A fogad nem harap,
nem vagy te rossz alak,
csak zúzmarás a szád.*

*Hej-hó, ha jön hó, az ágak fehérek.
Nincs tartós barátság, nincs őszinte lélek.
Ha hej-hó, fehérek,
Itt víg lesz az élet.
Tudi-di, tudi-dó, raff.*

*Tépj, tépj, te zord idő.
te nem vagy hitszegő,
mint az, ki elfelejt*

*A fagy lehet kemény,
de jobban bírom én,
mint azt, ki elszelelt.*

*Hej-hó, ha jön hó, az ágak fehérek.
Nincs tartós barátság, nincs őszinte lélek.
Ha hej-hó, fehérek,
Itt víg lesz az élet.
Tudi-di, tudi-dó, raff.*

12. jelenet

Rosalinda, Penge, Célia, majd Orlando és Jaques

ROZA (M. GAN.)

Finomságból ő a minta:

Nincs oly gyöngy, mint Rozalinda.

*Festi ecset, írja tinta:
Világszépe Rozalinda.*

*Szívem lódul, mint a hinta,
Mert úgy vonzza Rozalinda.*

*Mint a sűrű szederinda,
Fond be szívem, Rozalinda!*

PENGE:
*Né' má', milyen fullos bringa!
Hadd üllek meg, Rozalinda.*

*Anyám kókadt rozmaringja
frissebb nálad Rozalinda.*

*Versikém is épp oly szimpla,
mint a tárgya: Rozalinda.*

*Bűzlesz, mint egy illatminta
a Rossmanban, Rozalinda.*

Rímelek én így magának nyolc évig egyfolytában,
alvás, evés, fogmosás közben is.

ROZA. (M. GANIM.):
Csönd legyen, bolond!

PENGE:
Csak egy preview-t hadd mutassak belőle.

*Lennék selfie kinn az Insta-
Grammodon, ó, Rozalinda.*

*Inkább fél üveg Kalinka,
Mint a csókod, Rozalinda.*

ROZA. (M. GANIM.):
Dugulj már el végre!

PENGE:

*Minden mászó óva int'
Barlangodtól Rozalind'.*

ROZA. (M. GANIM.):
Kussolj már!

PENGE:
*Tányéromon palacsinta!
Kapt be tövig, Rozalinda!*

*Elpirulsz, mint egy fülcimpa,
ha meghúzlak, Rozalinda.*

Illatod, mint kósza fűg a...

ROZA. (M. GANIM.):
Nehogy folytatni merd...

PENGE:
Zsúfolt liftben, Rozalinda.

ROZA. (M. GANIM.):
Fölgyűjtalak!

PENGE:
Úgy vonulnak ezek a rímek kézenfogva,
mint óvodások a gyárlátogatáson.
Mi ebben a kihívás?

ROZA. (M. GANIM.):
Semmi. Egy fán lógott ez az ízé.

PENGE:
Ahá, tehát egy fűzfapoéta versei.
Az tény, hogy nem bokorrímek.

ROZA. (M. GANIM.):
Épp te mondod, aki egy kecskerímet
is berángatnál a bokorba. Mást se csinálsz,
csak szófajtalankodsz.

PENGE:
Kikérem magamnak. Persze csak a vita kedvéért.

SILVIUS:

Phébe, tudtam, hogy erre jössz.

PHÉBE: *(virágot hoz)*

Ezt a szarvas sírjára gondoltam.

SILVIUS: *(virágot hoz Phébének)*

Ja, én is.

PHÉBE:

Akkor megyünk együtt?

SILVIUS:

Persze. Van telepátia.

ROZA. (M. GANIM.):

Itt jön a húgom.

PENGE:

Na ez is talált valamit.

ROZALINDA:

Bújjunk el.

PENGE:

Mindenképp.

CÉLIA (M. AL.):

(olvas)

Mért hívnám ezt zord világnak?

Mert nem lakja senki? – Nem.

Nyelveket adok a fáknak

S az erdőt így beszéltetem.

Egy azt mondja, mily rövid

A tévelygő emberélet:

Földön töltött éveit

Egy kis arasszal beméred.

Másik: ne számíts barátira,

Ki szavát megtartaná.

Ám a legszebb lombos ágra,

Okos mondások alá

Rosalinda nevét írom,

*Íme, így teszek hitet:
Az ég mindent, ami finom,
Egy kis cseppbe sűrített.
Majd a természetre bízta
Töltse be egy női testbe,
Mindazt, ami szép és tiszta,
S a Természet kikeverte.
Heléna arcát (nem lelkét!),
Kleopátra méltóságát,
Atalanta fürgeségét,
Lukrécia tisztaságát.
Így alkotta Rozalindát
Közös égi tervezet,
Legjobbakról vettek mintát:
Szemet, arcot és szívet.
Az ég mindezt néki adta,
S én rabja vagyok élve-halva.*

ROZA. (M. GANIM.): *(előlép)*
Úr Isten, azt hittem, nem bírok ébren maradni.

CÉLIA (M. AL.): *(észreveszi őket)*
Ti végig itt voltatok? Az ember egy percig se lehet már egyedül?

PENGE:
Na, azt hiszem, én most jobb, ha visszavonulót fújok.
Penge el.

CÉLIA (M. AL.):
Hallottad végig?

ROZA. (M. GANIM.):
Némelyik verzláb eléggé bicegett.

CÉLIA (M. AL.):
Megálltak azok.

ROZA. (M. GANIM.):
Hét épp ez az, hogy megálltak,
és nem mentek sehova.
Mert hogy bénák.
Akár le is vágatnánk őket.
Bár a fantomfájdalom akkor is megmaradna.

CÉLIA (M. AL.):
Nem is csodálkozol, hogy a neveddel
vannak teletaggelve az erdő? Szép, nem?
A vágy túristajelzései. „I szív Rozalinda”.

ROZA. (M. GANIM.):
Kösz. Már kicsodálkoztam magam, mielőtt jöttél.
Ennyi dalt nem írtak hozzám azóta,
hogy Pitagorasz idejében patkány voltam Írországban
és ráénekleéssel akartak kiirtani.

CÉLIA (M. AL.):
Sejted, hogy ki volt?

ROZA. (M. GANIM.)
Valami ír csuhás.

CÉLIA (M. AL.):
Nem az. Hanem aki a verset.

ROZA. (M. GANIM.):
Nem. Miért, te tudod? Férfi?

CÉLIA (M. AL.):
Számít az?

ROZA. (M. GANIM.):
...

CÉLIA (M. AL.):
Férfi, s nyakában lánc, mi egykor a tiéd volt. Te elpirultál? De, de, de,
elpirultál.

ROZA. (M. GANIM.):
Na jó, ebből elég..

CÉLIA (M. AL.):
Várj, segítek. Ritka vonzalom.
Mintha a Föld északi és déli pólusa találkozna.
Még mindig nem tudod?

ROZA. (M. GANIM.):

Akkor mondd meg!

CÉLIA (M. AL.):

Hát ki lenne? A te kis Orlandód, aki két legyet ütött,
a botos harcost és téged.

ROZA. (M. GANIM.):

Jaj, hagyjál. Ne gúnyolódj!

CÉLIA (M. AL.):

Édesem, esküszöm, hogy ő az.

ROZA. (M. GANIM.):

Orlando?

CÉLIA (M. AL.):

Orlando.

ROZA. (M. GANIM.):

Te jó ég, mit csinálok most a férfiruhámmal? Hol volt, amikor láttad? Mit
mondott? Hogy nézett ki? Miben volt? Mit evett? De mit csinál itt? Rólam nem
kérdett? Most hol van? Hogy váltatok el? És mikor látod újra? Egy szavas,
tömör választ kérek!

CÉLIA (M. AL.):

De.

ROZA. (M. GANIM.):

Mi de?

CÉLIA (M. AL.):

Nincs az a száj, ami ezt egyetlen szóval megválaszolná.

ROZA. (M. GANIM.):

És Orlando tudja, hogy itt vagyok az erdőben?
És ugyanolyan jóképű, mint volt?

CÉLIA (M. AL.):

Nem, akkor egy kicsit jobb képű volt, nem volt ennyire száműzetésben.
Egyébként mikor rátaláltam, épp egy fa alatt ült, mint egy lehullott makk.

ROZA (M. GANIM.)

De ha ő a tölgyfa makkja, akkor az ő makkja, az egy makk makkja?

CÉLIA (M. AL.):
Méltóztatnál figyelni?

ROZA. (M. GANIM.):
Pardon. Igenis.

CÉLIA (M. AL.):
Ott feküdt, elnyúlva...

ROZA (M. GANIM.):
Mint egy olyan műanyag lovag, amelyet kerti dekorációnak árulnak?
Elfogadnám a szobámba is.

CÉLIA (M. AL.):
Tegyel pórázt a nyelvedre! Még csak most jön a java.
Vadászruhában volt.

ROZA. (M. GANIM.):
Mint az NDK-s pornófilmekben?
Jön, hogy elejtse vadóc szívemet.

CÉLIA (M. AL.):
Ezt így nem lehet...

ROZA. (M. GANIM.):
Ha nem tudnád, férfi vagyok, folyton a szexen jár az eszem.
Folytasd, cicus!

CÉLIA (M. AL.):
Engem nem vett észre, de... áh, épp itt jön

ROZA. (M. GANIM.):
Ő az, gyere, bújjunk el!

CÉLIA (M. AL.):
Feltétlenül.

*(Rozalinda (mint Ganiméd) és Célia (mint Aliéna) félrehúzódnak –
Jön Jaques és Orlando.)*

JAQUES:

Igazán kedves, hogy velem tart, bár őszintén szólva szívesebben lettem volna egyedül.

ORLANDO:

Én szintúgy. De az udvariasság kedvéért, hadd köszönjem meg a társaságát.

JAQUES:

Na, akkor Isten önnel. Remélem, jó messzire szólítja a kötelesség.

ORLANDO:

Bárcsak idővel egyre kevésbé ismerhetnénk egymást.

JAQUES:

Nem zavarja, hogy a gyér versei miatt egy komplett esőerdőt kivágtak? Kérem, ne tegye tönkre a fákat azzal, hogy szerelmes verseket vés a kérgükbe.

ORLANDO:

Kérem, ne tegye tönkre a verseimet azzal, hogy rosszindulatúan olvassa őket.

JAQUES:

Hogy is hívják a szerelmét? Alinda...Rozalinda?

ORLANDO:

Úgy.

JAQUES:

Nem tetszik a neve.

ORLANDO:

Nem volt cél, hogy magának tetsszen, mikor megkeresztelték.

JAQUES:

Milyen magas?

ORLANDO:

Pont a szívemig ér.

JAQUES:

Ön tele van bájos válaszokkal. Talán ékszerésznéknek udvarolt, és betanulta a gyűrűkbe vésett feliratokat?

ORLANDO:

Nem, viszont a konyhai falvédők stílusában válaszolok, mert ön láthatóan onnan tanulta a kérdéseit.

JAQUES:

Önnek fürge az agya. Alighanem egy két magos processzor és egy gepárd nászából született. Nincs kedve leülni velem, hogy együtt szapuljunk úrnőnket, a világot és minden bajunkat?

ORLANDO:

Érdekel is engem a világ baja, meg van nekem a sajátom: Rozalinda. Elmesélem, hogy mit történt velem nemrégiben, ami gyökeresen megváltoztatta addigi életemet, ez által fölvonulhat néhány rég nem látott szereplő.

13. jelenet

FLASHBACK 2.

Fanfár. Jön Frigyes herceg, Orlando, Charles, urak, szolgák.

FRIGYES HERCEG:

Ha ez a kis mitugrász nem tud nyugton maradni, majd most megtanulja, hogyan kell.

ROZALINDA:

Milyen fiatal. Mondjuk elég magabiztosnak tűnik.

FRIGYES HERCEG: *(odalép a lányokhoz)*

Hogy s mint, hölgyeim, eljöttek megnézni a meccset?

Nem lesz nagy vasziszdasz, előre szólok. Az emberünk elég jó erőben van.

Próbáltam lebeszélni az ifjú titánt, de hajthatatlan volt.

Ti tán megpróbálhatnátok...

CÉLIA:

Jaj, apa...

ROZALINDA:

Szia. Te tényleg kihívtad Charles-t, a bajnokot?

ORLANDO:

Nem, ő hívta ki maga ellen a sorsot, én csak erre jártam.

ROZALINDA:

Nem vagy te kicsit merész a korodhoz képest?
Ez egy debella állat. Szerintem keress hozzád illőbb kalandot.

CÉLIA:

Nincs abban semmi ciki, ha megfutamodsz.
Meggérem apát, hogy fújja le a bunyót.

ORLANDO:

Ne-ne-ne-ne-...(Jaques-hoz) itt láttam meg először...nehezemre esik, hogy egy ilyen szép lánytól, két ilyen szép lánytól bármit is megtagadjak, de mi lenne, ha inkább: drukkoljatok nekem!

Mert ha veszítek, úgyis csak egy lúzer veszít, ha meg meghalok, akkor meg már végül is mindegy. Nem? Barátaim nincsenek, nem fognak hiányolni, és másnak se fog föltűnni, ha már nem leszek. Épp csak elfoglalom ezt a helyet a világban, amit sokkal jobban be lehetne tölteni, ha én üresen hagynám.

ROZALINDA:

Majd küldök csít.

CÉLIA:

Én is. Mármint küldök neked, és te továbbadod neki. Vagy beállunk melléd bunyózni. Tök izmos vagyok, nézd!

(Az izmait feszíti. Jön Charles.)

CHARLES:

Na kit kell itt megrakni az anyaföld hátán?

ORLANDO:

Én hívtalak ki, de ne beszélj így anyám előtt.

FRIGYES HERCEG:

Csak egy menet lesz.

CHARLES:

Nyolc menetre is jó vagyok.

ORLANDO:

A nővéred is mindig ezt mondja, mikor nála alszom.

ROZALINDA:

Hű, a nyelvét jól forgatja, lássuk mire megy a botjával.
Tényleg ezt bírtam mondani?

ORLANDO: (*Jaques-hoz*)

A szabályok szerint...

FRIGYES HERCEG:

Nyugalom Charles, ha majd azt mondom, hogy rajta.
Rajta!

(*Küzdenek*)

OLIVÉR:

Baffameg!

FRIGYES HERCEG:

Megállj!

ORLANDO:

Pedig még csak most jöttem bele.

FRIGYES HERCEG:

Charles?

CÉLIA:

Meg se tud mukkani.

FRIGYES HERCEG:

Ezen a szinten ilyen hibát. Takarodj innen! Szégyeld magad! Tűnés!
Gratulálok! Jó gyerekek tűnsz, hogy hívnak?

ORLANDO:

Orlando vagyok. Sir Rowland De Boys legkisebb fia.

FRIGYES HERCEG:

Kár, hogy nem más családból származol, akkor jobban örülnék a
győzelmednek. Apád az ellenségem volt.

(*Frigyes herceg el.*)

CÉLIA:

Úr Isten. Ez mennyire gáz volt már?

ORLANDO: *(maga elé)*

Büszke vagyok rá, hogy Sir Rowland fia vagyok,
és nekem ez többet ér, mintha Frigyes
rám hagyná mindenét.

ROZALINDA:

Az én apám viszont szívből szerette Sir Rowlandot.

CÉLIA:

Figyelj, menjünk már oda hozzá.

(Orlandóhoz) Szia, tök jó voltál. Ha így tudsz küzdeni, akkor biztos a
szerelmed is nagyon boldog...

ROZALINDA: *(átadja a nyakláncát)*

Helló, itt ez a lánc. Erről majd eszedbe jutok. Vagy nem.

CÉLIA:

Jössz már szívem?

ROZALINDA:

Mindjárt.

CÉLIA:

Ég önnel, édes úr!

(Rozalinda és Célia el.)

ORLANDO: *(magában)*

Meg se köszöntem? A szívem még mindig
két vállra fektetve hever. Azt hiszem, ezt hívják képzavarnak...

ROZALINDA: *(Céliához)*

Mondtál valamit? *(Orlandóhoz)* Keményen küzdöttél.
Mást is legyőztél, nem csak az ellenfeled...

CÉLIA:

Rozalinda!

ROZALINDA:

Megyek, drágám.

(Orlandóhoz)

Hát akkor, szia, vigyázz magadra!

(Rozalinda és Célia el.)

ORLANDO:

Szia! Mikor beszélek vele, úgy zsibbad a nyelvem,
mintha kilenc voltos elemet nyalogatnék.

És még föl se töltődtem tőle. Pedig úgy bátorított!

Szegény Orlando, a földön heversz.

De Rozalinda – egy főnyeremény!

FLASHBACK VÉGE

14. jelenet

Jaques, Orlando, Rozalinda, Célia

JAQUES:

Hát a szerelem öreg hiba.

ORLANDO:

Ezt a hibát el nem cserélném az ön összes jó tulajdonságára, Uram.

És most, ha megbocsájt...

JAQUES:

Nem tehetek róla, hogy én egy bolondot kerestem, és maga jött szembe.

ORLANDO:

A bolond a patakba fulladt. Nézzen bele a vízbe, és meg fogja látni.

JAQUES:

Tegye meg helyettem ezt a szívességet.

SILVIUS: *(egy bundát ad Phébének)*

Vedd fel!

PHÉBE:

Nem fázom.

SILVIUS:

De megfázol.

PHÉBE:

Nem veszek fel szőrt.

SILVIUS:

Ez bőr.

JAQUES:

Isten önnel, Szinyor Don Juan.

ORLANDO:

Máris megy? Dr. Habil. Depresszió.

(Jaques el.)

ROSALINDA: (M. G.): *(Orlandohoz)*

Hallod, te hegymászó? Hé, te ipari alpinista!

ORLANDO:

Mit akarsz még te is?

ROZA. (M. GAN.):

Nem tudod, mennyi a pontos idő?

ORLANDO:

Pontosan nem. Az erdőben napszakokban mérik.

ROZA. (M. GAN.):

Akkor nincs itt az erdőben egy igaz szerelmes se.

Mert az biztos, hogy percenként sóhajtana, óránként felnyögne,
és ezzel mérné a lomhán vánszorgó időt, mint egy hús-vér vekker.

ORLANDO:

És miért pont a lomhán vánszorgó időt?

ROZA. (M. GAN.):

Amikor az ember viszonzatlanul szerelmes, állati lassan telik az idő.

Egyébként pedig mindenkinek más sebességgel halad.

Van, akivel slattyog, van akivel trappol, van, akivel száguld,

és van olyan is, akivel csak áll mozdulatlanul.

ORLANDO:

És kivel trappol?

ROZA. (M. GAN.):

Mondjuk azzal, aki a csúcsforgalomban rostokol, miközben a feleségének megindultak a tolófájásai.

ORLANDO:

Áhám. És kivel slattyog?

ROZA. (M. GAN.):

A unatkozó háziasszonnyal, aki alig várja, hogy elmúljon dél, hogy végre keverhessen magának egy Szerelmes Asztronautát.

ORLANDO:

És kivel száguld?

ROZA. (M. GAN.):

Hát például a hobbi-tűszerésszel, mikor bombát hatástalanít. Egy perc se telik el, de ő hét évnek érzi.

ORLANDO:

És ki az, akivel megáll az idő?

ROZA. (M. GAN.):

A Gothár Péterrel.

ORLANDO:

Jó srácnak tűnsz. Hova valósi vagy?

ROZA. (M. GAN.):

Sehova. A szüleim cirkuszosok voltak.

ORLANDO:

De ezt a finom, Bimbó úti raccsolást nem itt szedted össze az erdőben, vagy tévedek?

ROZA. (M. GAN.):

Nem. Ez van nekem, von haus aus. Tudnád, hogy bukna rá a nők. Rrrrr.

ORLANDO:

A nőknek néha olyan kevés is elég.

ROZA. (M. GAN.):

Tudnék mesélni. De nem ez a legnagyobb hibájuk.

ORLANDO: *(raccsol)*

Kitéhnél néhány főbenjáhó bűnhe, amit a szemükhe hánynál?

ROZA. (M. GAN.):

Semelyik bűn nem tűnik ki a többi közül,
hiszen a nőknek szinte csak kapitális hibái vannak.

ORLANDO:

Mondj azért egy párat.

ROZA. (M. GAN.):

Nem pazarlom az orvosságomat arra, aki nem beteg. Van egy ember,
aki itt mászkál az erdőben, és azzal kínozza a facsemetéket, hogy a kérgükre
vési:...

CÉLIA (M. AL.):

„Mocskos Újpest”.

ROZA. (M. GAN.):

...helyett, hogy „Rozalinda”. Ódákat aggat a galagonyára...

CÉLIA (M. AL.):

...elégiákat a szederre...

ROZA. (M. GAN.):

...és mindegyik vers valami „Rozalindát” istenít. Ha találkoznék vele, adnék
neki egy-két tanácsot, hogy gyógyuljon ki ebből szörnyű kórból.

CÉLIA:

Finomságból ő a minta:

Nincs oly gyöngy, mint Rozalinda.

ORLANDO

Tessék. Én vagyok az, aki ilyen reménytelenül szerelmes.
Akkor engem hogy gyógyítanál meg?

ROZA. (M. GAN.):

Nem látom rajtad a tüneteket.

ORLANDO:

Miért, mik a tünetek?

ROZA. (M. GAN.):

Beesett arc, kialvatlan, karikás szemek, hajhullás, fogkövesedés, teniszkönyök. De neked ezek közül egyik sincs. Legalább sörhasad lenne, vagy hordhatnál kinyúlt nyakú diákönkormányzatos pólót, lehetne zsiros, két oldalra lenyalt könyvhajad, középen baltaválasztékkal. Szóval szarul kéne kinézned. De te teljesen tip-top vagy felöltözve. Mintha nem is valaki másba, hanem magadba lennél belezúgva.

ORLANDO:

Akkor hogy hissem el veled, hogy szerelmes vagyok.

ROZA. (M. GAN.):

Elhiteni? Csak elhiteni szeretnéd, vagy be is bizonyítanád?
És ha én hiszek neked, akkor a szerelmed is hinni fog?
Bár ő sokkal könnyebben fogja elhinni, mint beismerni, hogy elhitte.
Ez az egyik olyan dolog, amiben a nők mindig becsapják magukat.
De most őszintén: te fröcskölöd szét ezeket a verseket, amikben
Rosalinda rendszeresen mennybe megy?

ORLANDO:

Én. Én vagyok az a szerencsétlen.

ROZA. (M. GAN.):

De tényleg annyira szerelmes vagy, mint a verseid állítják?

ORLANDO:

Á, az csak ízelítő.

ROZA. (M. GAN.):

A szerelem elmebaj, ezért úgy is kell gyógyítani. Sötétzárka. Korbács. Spanyolcsizma. Franciakrémes. Vasszűz. Kerékbe törés. A felszakított körömágyak beszózása és megcsócsáltatása kecskékkal. Csak azért nem büntetik és gyógyítják így a szerelmeseket, mert ez a kór annyira elterjedt, hogy maguk a korbácsolók is szerelmesek. De én néhány okos szóval is meg tudlak gyógyítani.

ORLANDO:

Gyógyítottál már így meg valakit?

ROZA. (M. GAN.):

Igen, persze, egyvalakit. Azt kellett képzelnie, hogy én vagyok a szerelme, és előírtam, hogy mindennap udvaroljon nekem, mire én kiszámíthatatlan és szeszélyes lettem. Sóvárgó, gyöngéd, beképzelt, ábrándozó, másnapos, rátarti, hiperaktív, hiperszenzitív, ambivalensen kötődő, unalmas, szemrehányó, fölspannolt, fölkrengolt, fölstuffolt, minden szenvedélyre fogékony, de semmilyen szenvedélyt komolyan nem vevő. Mert a szerelmes fiúk és lányok pont ilyenek. Hol kedveltem, hol gyűlöltem, hol befizettem thai masszázusra, hol egy kamion után kötöttem egy fölfújható gumikrokodilon, hol főtt homárral ettettem, hol mesterlövészeket fogadtam, hogy eltegyék láb alól. Szóval a szerelmi örületből az igazi örületbe kergettem. A végén elvonult valami lukba szerzetesnek. Így gyógyítottam meg, és vállalom, hogy téged is ugyanígy meggyógyítalak.

ORLANDO:

Szerintem én ettől nem gyógyulnék meg, és nem is akarok.

ROZA. (M. GAN.):

Csak szólíts „Rozalindának”, gyere el hozzám mindennap, és udvarolj nekem.

ORLANDO:

Hát legyen. Megteszem, csak hogy bebizonyítsam, hogy szerelmes vagyok. Amúgy merre laksz?

ROZA. (M. GAN.):

Induljunk, megmutatom. Útközben te is elmondod, hol pecózol?

ORLANDO:

Persze, tesó.

ROZA. (M. GAN.):

Csak semmi tesó! „Rozalindának” kell szólítanod!

(Mind el.)

15. jelenet

Jön Penge és Audrey, mögöttük távolabb Jaques.

CÉLIA:

Penge.

PENGE:

Célia! De jókor vagy most nagyon rossz helyen. Bejutott?

CÉLIA:

Be.

PENGE:

Akkor vidd ki. *(Audrey-hoz)* Gyere, drága Audrey. Beterelem a kecskémet a karámodba. Ne félj, nem fog fölszarvazni. Még mindig az eseted vagyok, ugye? Tetszik a fizimiskám?

AUDREY:

Milyen Miskád? Ne ijesztgess ezekkel idegen szavakkal.

PENGE:

Úgy érzem magam itt veled meg a kecskékkal, mint a derék Ovidius. Mikor kiderült róla, hogy ő is egy vén kecske, száműzték a világ végére a pásztorok közé.

JAQUES: *(takarásból)*

Milyen kár, hogy rossz helyen lakik a tudás.

PENGE:

Ha nincs, akinek az ember fölolvassa a verseit, ha nincs aki értékelné a humorát, az olyan bénító tud lenni, mint órákig lenémítva nézni a Formula1-et. Bárcsak az istenek poétikusabb alkatnak teremtettek volna.

AUDREY:

Nem tudom, mi az a „poétikus”. Tisztességes az? Szóban is, tettben is? Rendes dolog az?

PENGE:

Nem igazán, mert a legrendesebb költészetben van a legtöbb megjátszás. A szerelmesek hajlamosak verset írni, de amire esküsznek a verseikben, azt csak megjátsszák mint szerelmesek.

AUDREY:

Szeretnéd, ha engem az istenek po-é-tikusabbra teremtettek volna?

PENGE:

Te ugye megesküszöl rá, hogy tisztességes vagy. Na most, ha poéta volnál, legalább remélhetném, hogy megjátszod magad.

AUDREY:

Nem akarod, hogy tisztességes legyek?

PENGE:

Nem bizony. Ha csak nem volnál rusnya. A tisztesség és a szépség együtt túlzás. Mint cukorra mézet önteni. Vagy csillámpónira epres shake-et.

JAQUES:

Okos bolond'

AUDREY:

Hát, lehet, hogy szép nem vagyok, de azért imádkozom, hogy legalább tisztességes legyek.

PENGE:

De tisztességet fecsérelni egy rusnya ribancra meg olyan, mint ínycenc ételt mosatlan tányérban tálalni.

AUDREY:

Hát kösz, azért ne mondd már rám, hogy rusnya, jó?!

PENGE:

De még lehetsz, és a ribancság is jön magától.

AUDREY:

Eraepsekahs!

PENGE:

De akárhogy is, elveszlek feleségül. Már beszéltem is....öö...ööö.... a falubéli pappal... Maszlagi Alajos tiszteletessel, aki azt ígérte, hogy jön és itt, ezen a szent helyen összead minket.

AUDREY:

Hű de jó, remélem rohadtul boldogok leszünk!

PENGE:

Ámen. Egy nyúlbéla talán visszariadna tőle. Mert itt nincs más templom, mint a fák, nincs más gyülekezet, mint a kecskék. De kit érdekel? Bátorság barátaim! Szarvat hordani utálatos dolog, de szükségszerű. Sokan nem is tudnak róla, hogy micsoda remek szarvakkal áldotta meg őket a sors. Na ja, hisz ez általában a feleség hozománya. És szarva csak a szegénynek lehet? Nem, nem. A legnemesebb vadnak ugyanúgy van, mint a hitványnak. És vajon a nőtlen ember akkor boldogabb? De nem ám. A házasember homloka, még ha szarvat visel is, tisztesebb az agglegény csupasz halántékánál.

(A borosiüveghez beszél.)

Bátorság, barátaim! Erős vár a mi istenünk, áldás, békesség, shabbat shalom.

(Jaqueshoz)

Hé, miszter jóember. A legjobbkor jött. Épp egy apróságot készülök nyelvbe ütni. Segítene nekem összeadni minket?

JAQUES:

Házasodnál, észkombájn?

PENGE:

Ahogy az ökörnek ott az iga, a sólyomnak a csöngettyű, a lónak a járom, e házasságot én is így kívánom.

JAQUES:

Képes lennél egy kecsketelepen házasodni? Gyere a templomba, és keressünk egy normális papot. Gyere, gyere.

PENGE:

Isten ments. Inkább ez a kecske adjon minket össze, hiszen ez így semmit sem ér, és a semmiből könnyebb kitáncolni.

CÉLIA (M. AL.) *(egy káposztát ad a kecskének)*
Ezt rád bízhatom?

KECSKE1:

Persze. Meeee. *(fölemeli a káposztát)*

Lenni, vagy nem lenni...

16. jelenet

Erdei kunyhó előtt. Jön Rozalinda (mint Ganiméd) és Célia (mint Aliéna).

ROZA. (M. GAN.):

De miért mondta, hogy ma reggel jön, ha nem jön?

CÉLIA (M. AL.):

Mert kamuzott?

ROZA. (M. GAN.):

Gondolod?

CÉLIA (M. AL.):

Hát nem tűnik túl hűségeseznek.

ROZA. (M. GAN.):

Megcsal?

CÉLIA (M. AL.):

Amikor nyakig benne van, akkor nem hiszem. De szerintem, most nincs benne.

ROZA. (M. GAN.):

Hallottad: megesküdt, hogy szeret!

CÉLIA (M. AL.):

Akkor meg. De most? Egyébként is a szerelmesek esküje kb. annyit ér, mint mikor valaki könyvet kér kölcsön, és megígéri, hogy egy héten belül visszahozza. Könyvet soha, de soha nem adunk kölcsön. Még azt is letagadja, hogy valaha ismert.

Valaki jön. El kell bújnunk!

17. jelenet

Jön Silvius és Phébé.

SILVIUS:

Ne csináld már a drámát Phébé. Akkor tessék, mondd ki, hogy nem szeretsz. Csak, ne úgy, hogy fájjon. Hát ha valaki leönt kávéval vagy lekönnyököl a buszon, az is bocsánatot kér. Hát érzéketlenebb vagy, mint egy szürke, november közepi kisnyugdijas?

PHÉBE:

Nem akarlak én téged se leönteni, se lekönnyökölni, se semmi mást. Épp azért menekülök előled, hogy ne bántsalak.

Azt mondd, gyilkos fegyver a szemem?
Hát gondolkozzál már egy kicsit logikusan!
Milyen fegyver? Láncfűrész? Sörétes puska?
Kilövöm én rád a szemgolyóimat?
Tessék, így nézlek, és közben sík ideg vagyok.
Na? Belehaltál? Igen? Akkor ne csak megjátsszad magad!
Csukoljál össze szépen, mint a kempingszék,
vagy ne hazudozzál, hogy a szemem öl.
Vágd föl az eredet, meglátszik a heg a csuklódon.
Tenyereljél rá a forró vasalóra, ott marad a nyoma.
De hogy az én szemem öl? Hát normális vagy te?

SILVIUS:

Jaj, Phébé, várd csak meg, ha majd egyszer te is
leszel ilyen nem kicsit szerelmes,
megtudod, hogy miről beszélek.

PHÉBE:

Jó, de addig maradjál veszteg. Majd ha az leszek,
akkor kiröhöghetsz. Most viszont, ha nem haragszol meg, akkor csá.

ROZA. (M. GAN.): *(előlép, Phébéhez)*

Helló, mi? Khmm. Cicabogár!

Mire föl vagy ilyen gizda? Mért bánsz így ezzel
a szerencsétlennel? Hát olyan ronda vagy,
hogy éjszaka elvisz a róka, hajnalban meg visszahoz.
Na mi van? Mit nézel így? Tucattermék vagy, bálás ruha.
(Silviushoz) Te meg egy igazi kretén vagy, hogy itt
kepeztesz utána, miközben klasszisokkal jobb csávó vagy,
mint ez a bányarém. Ha nyomik lesznek a gyerekeitek, magadra vess.
(Phébéhez) Te meg legyél hálás, hogy van, akinek
így is kellesz, és nem a selejtes áruk polcán végzed.
Mélyen szégyelljed el magad, és kérjél tőle bocsánatot!
És több sebet ne ossz. Elég, hogy csúnya vagy, ne légy gonosz.
(Silviushoz) Na menjetek, és legyetek boldogok.

PHÉBE:

Micsoda férfi, te jó ég! Inkább szidjon ez egy évig,
mint az a másik egy percig dicsérjen.

ROZA. (M. GAN.):

Ha gorombán szól hozzád, én majd jól helyre rakom.
(Phébéhez) Mit nézel így?

PHÉBE:

Á, semmi, csak úgy.

ROZA. (M. GAN.):

Nee. Könyörögve kérek, hogy ne szeress belém.

Lehet ilyet? Nem vagy az esetem.

Vagy tudod, mit? Itt lakom a sarkon,

majd ugroj be, megdumázzuk.

Hé! Őt nézzed szerelmesen!

Figyellek! Ne felejtse, hogy csak ő tart szépnek,

mindenki más tudja, hogy totálisan átlagos vagy.

Kb. mint a hétfő reggel. *(Céliához)*

Na milyen vagyok? Kezdek belejönni, nem?

(Rosalinda, Célia el.)

PHÉBE:

Végül is igazad lehet. „Ki szeret, első látásra szeret.”

SILVIUS:

Végre, Phébe!

PHÉBE:

Hm?... Szóltál, Silvius?

SILVIUS:

Légyszi, na, legyél kedvesebb...

PHÉBE:

Szánalmas vagy...

SILVIUS:

Nekem az is elég, ha sajnálsz, akkor legalább nem gyűlölsz.

PHÉBE:

Jó akkor szeretlek... Mint barátot.

SILVIUS:

Nem lehetne egy kicsit több, mint barátság?

PHÉBÉ:

Figyelj, az van, hogy másé a szívem. Foglalt, érted?

Volt, hogy rühelltelek, és még most se

mondanám, hogy kedvellek, de az tény,
hogy szépen beszélsz a szerelemről.
Talán így képes leszek elviselni téged.

SILVIUS:

Én annyira szeretlek téged, Phébe,
hogy a szívem szárnyra kapott,
mint egy dal, és a béke olajágát
hozza el neked a csőrében. A szívem.
De nem számít ez se. Nekem az is elég,
ha a szemetet szedhetem utánad.
Vagy lépj a lábamra, én azt mondom, ááá,
így, kinyitom a számat, te pedig dobd
bele a szemetet. Cserébe csak annyit kérek,
hogy vágj hozzám egy mosolyt is,
amit a szívem fölé tűzhetek bokkrétának.
A mosolyt.

PHÉBE:

Ez az utolsó metafora nem volt olyan rossz.
Vágod ezt a csávót?

SILVIUS:

Vágom. Láttam párszor, de nem vágom annyira.

PHÉBE:

Nem azért, mintha totálisan és végérvényesen
belahabarodtam volna. Kb. mint egy betonkeverő.
Nem. Csak úgy. Kisfiú még. Bár jó a dumája.
De hát mit számít a szó, ugye? Számit mondjuk néha.
Meg hát a feje se piskóta. Úgy összességében elég jó feje van.
Mármint nem az, hogy jóképű. Inkább csak beképzelt,
de az jól áll neki. Jó csávó. Ne tapizz! Lesz. Valamikor. Nem most.
Majd idősebb korában. Nem túl magas. De nem is alacsony.
Kicsit nőhetne. Vagy mehetne összébb. A lába is elég izmos.
Pont jó. A szája ki volt pirosodva. Látszik, hogy nem használ
Labellot. Nálam volt. De van, aki nem szeret más után.
Úgyhogy nem erőltettem. Vannak nők, Silvius, akik ha látnák,
így apránként, ahogy én, talán belezúgnának. De én nem szeretem.
Nem is utálok. Bár több okom volna utálni, mint nem.
Gúnyolódott rajtam. Azt mondta tucát termék vagyok. Bálás ruha.
Én meg nem bírtam megszólalni. Mindegy. Egyszer
majd jól beszólok neki. Írok valami szemétséget,

te meg majd elviszed neki. Ugye, Silvius?

SILVIUS:

Amit csak akarsz, Phébe.

PHÉBE:

Megyek, meg is írom.

Hogy mi lesz benne? Roppant egyszerű.

Goromba lesz, rövid és keserű.

(Mindketten el.)

18. jelenet

Az erdő más része. Jön Rozalinda (mint Ganiméd), Célia (mint Aliéna), Jaques.

JAQUES:

Fiatalember, örülnék, ha jobban megismerhetném.

ROZA (M.GAN.):

Azt mondják, hogy maga egy világfájdalmas pesszimista.

JAQUES:

Hát igen. Jobban szeretem a szomorúságot, mint a nevetést.

ROZA (M.GAN.):

Aki túlzásba viszi akár az egyiket, akár a másikat, azt jobban kerülük, mint a leprásokat.

JAQUES:

Hát, az tény, hogy aki komoly, az manapság jobb, ha hallgat.

ROZA (M.GAN.):

Ezzel az erővel lehetne kapufélfá is. Szótlatlanul áll,
és lepattan önről minden vidámság.

JAQUES:

Az én világfájdalmam nem a tudósé, mert az csupa irigység; nem is a zenészé, mert annak attól van, hogy folyton fantáziál; nem is az udvaroncé, mert az csupa gőg; sem a katonáé, az becsvágy; sem az ügyvédé, mert az számító; nem is az úrinőé, aki csak affektálja a világfájdalmat; és nem a szerelmesé, amely mindez egyszerre – az én világfájdalmam csak az enyém. Sok összetevője van,

sok tényből szűrtem le, amiket utazásaim során figyeltem meg. És az ezeken való töprengés közben rendszeresen előnt egy igen ritka és finom pesszimizmus-elegy. Egyfajta bánatesszencia.

ROZA (M.GAN.):

Maga utazik!? Ja, hát akkor minden oka megvan, hogy szomorú legyen. Nem hallott még a „Gyere haza, fiatal!” programról? Az a gyanúm, hogy maga eladta a földjeit, hogy a másokét láthassa. Vagyis sokat látott, de semmije sem maradt: a szeme gazdag, a keze szegény.

JAQUES:

Igenám. De mennyi tapasztalatot gyűjtöttem!

ROZA (M.GAN.):

És mire megy vele? A tapasztalat csak depissé teszi. Engem inkább tegyen vidámmá egy bolond, mint szomorúvá a sok tapasztalat, amihez még utazni is kell!

(Jön Orlando.)

ORLANDO: *(jambikus lüktetéssel)*

Hát szervusz, édes-drága „Rozalinda”!

JAQUES:

Istenem, csak ezt ne. Rajta is elhatalmasodott a halálos kór! Először csak mások szavaiban ismeri föl őket, aztán már kényszeresen a boltok feliratát skandálja, végül a betegség beférkőzik a sejtjeibe és átprogramozza a DNS-ét. A jambus! Ugyanakkor, ha már itt tartunk – és én ugye csak hall-omás-ból is-me-rem a kórt...

CÉLIA:

Hall-omás-ból is-me-rem a kórt...

JAQUES:

...ajjaj –, a „Hát szervusz édes-drága Rozalinda.” nem tiszta jambusukból áll. Csak amolyan jambikus lüktetésű. Ráadásul a Rozalinda, egy pirrichius és egy trocheus. Na de nem is ez a lényeg. Hanem ha a jambus, akkor szerelmes jelenet. És akkor itt nekem semmi kersnivalóm.

(Jaques el.)

ROZA (M.GAN.):

Á, jó reggelt, Orlando! Hát te hol voltál, most nem azért a húsz fillérért?
Még hogy te szerelmes vagy?!

ORLANDO:

De hát alig késtem egy órát.

ROZA (M.GAN.):

Egy órát késni a randevúról? Ezt komolyan mondd? Itt maradsz!
Ha a percet ezer részre osztjuk, és annak csak egy milliomodrészét vesszük is,
már egy nanoszekundumnyit késtel, ami a szerelemben megbocsáthatatlan bűn.
Szerintem téged csak súrolt Ámor nyíla, nem ért létfontosságú szervet.

ORLANDO:

Na, ne hari, “édes-drága Rozalinda”...

ROZA (M.GAN.):

Nem, ha ilyen kis késős vagy, akkor nem is érdekelsz.
Akkor már inkább udvaroljon egy csiga.

ORLANDO:

Miért pont egy csiga?

ROZA (M.GAN.):

Mert az legalább tényleg a háta közepére kívánja a házasság életét.
Ha pedig házasodna, észre se veszi, ha felszarvazzák.

ORLANDO:

Az én Rozalindám hűséges típus, senkit nem fog fölszarvazni.

ROZA (M.GAN.):

De én vagyok a te Rozalindád.

CÉLIA (M. AL.): *(Rozalinda-Ganimédhez)*

Tudod, most csak poénból hív így,
van neki egy nálad jóval kedvesebb Rozalindája.

ROZA (M.GAN.):

Na, gyere, ne kertelj! Udvarolj, amíg virágos kedvemben vagyok!
Ilyenkor könnyen kimondom az igent. Mit mondanál most, ha igaziból én
volnék a te Rozalindád?

ORLANDO:

Előbb megcsókolnám, és csak aztán beszélnek.

ROZA (M.GAN.):

Hiba. Előbb beszélsz, aztán ha kifogytál a témából, fölhasználhatod a szünetet csókolózásra.

ORLANDO:

És mi van, ha visszautasít?

ROZA (M.GAN.):

Az a nő, amelyik visszautasít csak kéreti magát.

CÉLIA:

Héló!

ROZA (M. GAN.)

Na, de folytasd, nem én vagyok a te „Rozalindád”?

ORLANDO:

Szeretlek így hívni, mert jól esik beszélnem róla.

ROZA (M.GAN.):

Nos, akkor én mint ő, személyesen közlöm, hogy nem kellesz.

ORLANDO:

Akkor én, mint én, személyesen meghalok.

ROZA (M.GAN.):

Ez a szegény világ már majdnem hatezer éves, és egész idő alatt nem volt egy ember se, aki meghalt volna konkrétan szerelmi okból. Még Romeó és Júlia sem a szerelembe halt bele. Hanem a méregbe.

ORLANDO:

Nem szeretném, ha az igazi Rozalindám így gondolkodna.

ROZA (M.GAN.):

Na jól van, akkor most egy kicsit kedvesebb leszek. Kérj, amit akarsz.

ORLANDO:

Akkor csak szeress!

ROZA (M.GAN.):
Szeretni foglak. Betegségben, egészségben.

ORLANDO:
És elfogadsz olyannak, amilyen vagyok?

ROZA (M.GAN.):
Ei.

CÉLIA (M. AL.):
Milyen szép.

ROZA (M.GAN.):
Add a kezed, Orlando.
Gyere, hugi, legyél te a pap.
Adj össze minket!

CÉLIA (M. AL.):
Nem tudom a szöveget.

ROZA (M.GAN.):
„Akarod-e, Orlando...”

ORLANDO:
Én mondjam a szöveget? Nem vagyok én pap.

ROZA (M.GAN.):
Nem, a szertartás szövege kezdődik így, hogy:
“Akarod-e te, Orlando, feleségül az itt megjelent „Rozalindát”?”

ORLANDO:
Akarom.

ROZA (M.GAN.):
Mikor akarod?

ORLANDO:
Most rögtön, amilyen gyorsan csak lehet.

ROZA (M.GAN.):
Akkor azt kell mondanod: „Én téged, Rozalinda, feleségül veszek.”

ORLANDO:

Én téged, „Rozalinda”, feleségül veszek.

ROZA (M.GAN.):

Én téged, Orlando, férjemül fogadlak.

Most azt mondd meg, meddig maradnál velem, miután feleségül vettek.

ORLANDO:

Egyszer és mindenkorra.

ROZA (M.GAN.):

Most akkor csak „egyszer” vagy „mindenkorra”? Nem, nem, Orlando, a férfi április, amikor udvarol, de december, amikor nőül. A lány május, amíg lány, de az ég beborul, amikor asszony lesz. Féltékenyebb leszek rád, mint a vaddisznó, lármás, mint a papagáj, kíváncsibb, mint a csimpánz és szeszélyesen vágyakozó, mint a makimajom.

CÉLIA::

Makimajom, jaj, de cuki!

ROZA (M.GAN.):

Ok nélkül sírni fogok, amikor te épp jókedvű lennél, és röhögni, amikor aludni szeretnél.

ORLANDO:

És az én Rozalindám is ilyen lesz?

ROZA (M.GAN.):

Szóról-szóra azt fogja tenni, amit én.

ORLANDO:

De ő egy művelt nő.

ROZA (M.GAN.):

Még szép. Különbözik nem volna esze az ilyen frappáns válaszokhoz. De minél okosabb, annál önfejűbb. Zárd rá az ajtót egy nő eszére, kibújik az ablakon; zárd be azt is, kibújik a kulcslyukon; tömd be azt, kiszáll a füsttel együtt a kéményen.

ORLANDO:

Most megközelítőleg százhusz percre magadra kell, hogy hagyjalak.

Ne félj, ez csak elbeszélte idő, nem a színpadi.

(Orlando el.)

CÉLIA (M. AL.):

Te, ez tiszta szégyen! Lejáratod itt a női nemet. Le kéne rángatni rólad a dzsekit meg a nadrágot, hogy mindenki lássa, oda piszkítasz, ahol eszel. Mármint nem a nadrágodból eszel, de érted, na.

ROZA (M.GAN.):

Jaj, édes kicsi Céliám, ha tudnád, milyen mocskosul, undorítóan és visszataszítóan szerelmes vagyok!

Most keresek egy árnyas helyet és ott sóhajtozom, amíg meg nem jön.

CÉLIA (M. AL.):

Én alszom.

(Jön Silvius.)

SILVIUS : *(Rozalinda-Ganimédhez)*

Ezt Phébé küldi. *(Levelet ad át)*

Nem tudom, mi van benne, de idegállapotban volt, amikor írta.

Nekem azt súgja valami, hogy durva. Szóval bocs.

Én csak a postás vagyok.

ROZA (M. GAN.): *(átfutja a levelet)*

Meghallgatod?

SILVIUS:

Ha gondolod – mondjuk én ismerem, milyen amikor ideges...

ROZA (M. GAN.): *(olvas)*

Isten vagy tán, pásztorbőrben,

hogy ily sebet hagysz egy nőben?

– Azért ez kicsit durva, nem?

SILVIUS:

Ez neked durva?

ROZA (M. GAN.):

*Odahagyva isten-voltod,
földi lányt kell ostromolnod?
Míg csak ember udvarolt,
szívem biztonságba' volt.*

*Hogyha megvető szemed
így fölgyújtja szívemet,
hogy' lángolnék – ó, igen –,
ha rámnéznél szeliden!
Imádtalak, midőn szidtál;
mit tennék, ha csókra hívnál?*

SILVIUS:

Mi ebben a goromba?

CÉLIA (M. ALI.): *(Félre.)*

Csórikám!

ROZA (M. GAN.): *(Célia-Aliénához)*

Még sajnálsz? Nem érdemli meg. *(Silviushoz)* Egy ilyen nőt akarsz szeretni? Aki eszköznek használ, és úgy játszik rajtad, mint egy hangszeren? De persze, menj vissza hozzá, látom, a szerelem egy lúzert csinált belőled. Mondd meg neki, hogy ha ő engem szeret, akkor azt kívánom tőle, hogy inkább téged szeressen. Ha igazán szereted, akkor futás! Futás!

19. jelenet

Az erdő más része. Penge, Audrey és Charles

AUDREY:

Nekem teljesen jó lett volna az a fura pali papnak, vagy közületek...

PENGE:

Figyelj csak, Audry, van itt az erdőben valami fura ipse, aki azt mondja, hogy jártok.

AUDREY:

Ja, tudom, ki az. Azt se tudom, ki az. Összevissza beszél.

Épp itt jön. Még szerencse, hogy mindig mindenki épp itt jön.

(Jön Charles.)

PENGE:

Teljesen bepörgök, mikor meglátok egy ilyen idiótát.

Bizony mi, intelligensek is hibásak vagyunk: muszáj élcélődnünk a nálunk ostobábbakon. Képtelenek vagyunk magunkat visszafogni.

CHARLES:

Na heló, Audrey.

AUDREY:

Szia.

PENGE:

Hát szervusz, édes fiam. Mi a neved?

CHARLES:

Charles.

PENGE:

De szép neved van. Itt születél, erdón?

CHARLES:

Itt, hála az Istennek. Csak utána kerültem az udvarhoz,
Tizennégy évesen igazoltak le a birkózó egyesülethez....

PENGE:

„Hála az Istennek.” Jó válasz. Akkor biztos okos is vagy.

CHARLES:

Megvan a magamhoz való. De mit érdekli az magát?

PENGE:

Erről az a mondás jut eszembe, hogy: „A balga azt hiszi magáról, hogy bölcs,
de a bölcs tudja magáról, hogy balga.” És mondd, tényleg tetszik neked ez a
lány?

CHARLES:

Tetszik hát.

PENGE:

És iskolába jártál-e?

CHARLES:

Nem. Mert tizennégy évesen leigazoltak a...

PENGE:

Nem baj. Akkor most leiskolázlak. Tanuld ezt meg tőlem: ami az enyimé, az
nem a tiedé: vagy ha egy bevett retorikai fordulattal akarnék élni, ha a
palackból az italt pohárba öntik, megtelik az egyik, megürül a másik: mert
minden író egyetért abban, hogy az ipsze latinul annyi mint ő; már pedig az az

ipse, aki kettőnk közül itt az ipsze, az nem te vagy, hanem én vagyok, mert én vagyok az ő.

CHARLES:
Milyen „ő”?

PENGE:
A nagy Ő, aki el fogja venni ezt a nőt. Ezért, buksi, kerüld – ami a köznyelvben annyi, mint hagyd el – ezen hölgy – ami a mindennapi beszédben annyi, mint asszony – körét – ami parasztosan annyi, mint társaságát. Ami együtt véve annyi, hogy kerüld e hölgy körét, különben elvesztél, buksi; vagy hogy jobban megértsd: told el a cangát, lépj olajra, katapultálj. Menj és a Kata pultjánál állj, ne Audrey-énál. Érted? Kinyiffantalak, megnyuvasztalak, elteszlek láb alól, megmerényellek, kiirtalak, kormánypártokat uszítok rád! Sós kútba teszlek, onnan is kiveszlek. Véletlenül rád ejtek egy versenyzongorát, ha nem takarodsz. Tipitipitipi.....

AUDREY:
Szerintem is jobb lesz, ha most méész...

CHARLES:
Ez nem normális.

AUDREY:
Tipitipitipi.....

20. jelenet

Az erdőben. Orlando, Rozalinda, Célia, Silvius, Phébe

ORLANDO:
Nem tudok már képzelgésből élni.

ROZA. (M. GAN.):
Holnap már nem leszek elég mint „Rozalinda”? Akkor nem fárasztalak tovább az üres dumával. Megoldom. Hidd el, elég furcsa dolgokra vagyok képes. Ha tényleg annyira szívből szereted Rozalindát, ahogy mondod, akkor holnap elveheted feleségül.

ORLANDO:
Most szivatsz?

ROZA. (M. GAN.):

Nem. Halál komoly. Úgyhogy vegyél föl öltönyt, nyakkendőt, hívd el a barátaidat; mert ha holnap meg akarsz házasodni, akkor meg is fogsz házasodni, ráadásul Rozalindával

(Jön Silvius és Phébe.)

PHÉBÉ: *(Rozalinda-Ganimédhez)*

Hallod, azért az nagyon nem szép dolog volt ám, hogy megmutattad másnak, amit írtam.

ROZA. (M. GAN.):

Őszintén szólva nem izgat, mit gondolsz. Épp ahhoz volt kedvem, hogy megbántsalak. Itt van neked a hűséges élő lovasszobra, : őt szeresd. Hiszen úgy imád, csak rá kell nézni.

PHÉBÉ: *(Silviushoz)*

Mondd meg neki, mi az: szeretni.

SILVIUS:

Könnyekkel és sóhajjal van tele a lelkem.
Én így szeretem Phébét.

PHÉBÉ:

Én meg Ganimédet.

ORLANDO:

Én meg Rozalindát.

ROZA. (M. GAN.):

Én meg egy nőt sem.

SILVIUS:

A szívemben fejet hajt a hűség és az alázat.
– én így szeretem Phébét.

PHÉBÉ:

Én meg Ganimédet.

ORLANDO:

Én meg Rozalindát.

ROZA. (M. GAN.):
Én meg egy nőt sem.

SILVIUS:
Az ember csupa lenge képzelet,
csupa nagy szenvedély és csupa vágy,
imádat, feladat és kötelesség,
én így szeretem Phébét.
A nézését , meg a járását,
a csípőjének a ringását...

PHÉBÉ:
Én meg Ganimédet.

ORLANDO:
Én meg Rozalindát.

ROZA. (M. GAN.):
Én meg egy nőt sem.

PHÉBE: (*Rosalinda-Ganimédhez*)
Ha ez így van, mért baj, hogy szeretlek?

SILVIUS: (*Phébéhez*)
Ha ez így van, mért baj, hogy szeretlek?

ORLANDO:
Ha ez így van, mért baj, hogy szeretlek?

ROZA. (M. GAN.):
Kinek mondod azt, hogy „mért baj, hogy szeretlek”?

ORLANDO:
Annak, aki most nincs itt, és nem is hallja.

ROZA. (M. GAN.):
Na, elég legyen ebből. (*Phébéhez*) Itt esküvő lesz holnap, nem is egy. És ha nőt valaha elveszek, akkor téged veszlek el. (*Orlandóhoz*) Ha férfi valaha számíthat rám; akkor az te vagy. (*Silviushoz*) És ha még mindig szeretnéd; te is holnap fogsz megházasodni. (*Orlandóhoz*) Megmondtam a frankót. Ennyi. Középpontos dráma, értitek.

(*Mind el.*)

21. jelenet

Másnap. Az erdő. Jön Elűzött Herceg, Amiens, Orlando, Célia (mint Aliéna).

ELŰZÖTT HERCEG:

Elhiszed neki, hogy megteszi, amit ígért?

ORLANDO:

Néha elhiszem, néha meg nem.

Mint aki remél, és közben fél remélni.

(Jön Rozalinda (mint Ganiméd), Silvius, Phébe.)

ROZA. (M. GAN.):

Akkor tisztázzuk. *(Az Elűzött Herceghez)* Ha elhozom a lányát, Rozalindát, hajlandó Orlandóhoz adni?

ELŰZÖTT HERCEG:

Ha volna még királyságom, azt is odaadnám.

ROZA. (M. GAN.): *(Orlandóhoz)*

És te elveszed, ha idehozom őt?

ORLANDO:

Ne lássam többet a tengert, ha nem.

ROZA. (M. GAN.): *(Phébéhez)*

És te? Hozzám jössz, ha én úgy akarom?

PHÉBE:

Igen, ha másnap meg is kéne halnom.

ROZA. (M. GAN.):

És ha, ad abszurdum, velem mégsem akarnál összejönni, akkor hozzá mész?

PHÉBÉ:

Hát horribile dictu.

ROZA. (M. GAN.): *(Silviushoz)*

És te, elveszed Phébét, ha úgy akarja?

SILVIUS:

Jó reggelt!

ROZA. (M. GAN.):

Hát akkor tartsa be, amit ígért,

fenség, és adja férjhez a lányát;

Orlando, te is, hogy elveszed őt.

Tartsd be te is, Phébe, hogy feleségül jössz hozzám,

és ha mégse kellek, akkor Silviusé leszel.

Tartsd be te is, Silvius, hogy elveszed,

ha nem jön hozzám. – Én most megyek,

S minden flottul lerendezek.

(Rozalinda (mint Ganiméd) és Célia (mint Aliéna) el.)

ELŰZÖTT HERCEG: *(Ganimédre néz)*

Ennek a fiúnak az arca egy bizonyos szögből

a lányom némely vonását idézi.

ORLANDO:

Há' mos' mondja. De nem? De tényleg.

JAQUES:

Nyilvánvaló, hogy újabb vízözön fenyeget! A Kárpát-medence lesz az új

Ararát! Ezért jön ennyi pár Noé bárkájába. Itt jön két nagyon különös állat.

(Jön Penge és Audrey.)

PENGE:

Üdv! Hogy vagytok mindig?

JAQUES:

Fenség, kérem, bánjon velem jó barátként. Ő az a csavaros eszű fickó, akivel gyakran találkoztam itt az erdőben. Azelőtt udvarnál szolgált.

PENGE:

Ha bárki kételkedne, tegyenek próbára. Én is jártam menüettet, hízelegtem hölgyeknek, voltam kétszínű a barátommal és mézes mázos az ellenségemmel, csődbe vittem három szabót, négy becsületbeli ügyem volt, és egyet majdnem meg is vívtam.

JAQUES:

Nem különös alak ez, fenség? Tud annyit, mint bárki, mégis bolond.

AUDREY:
Úgyhogy...

(Halk zene. – Rozalinda, Célia saját alakjukban)

ROZALINDA: *(Orlandóhoz)*
Neked adom magam; tiéd vagyok.

ELŰZÖTT HERCEG.
De hiszen ez a lányom!

ORLANDO:
De hiszen ez Rozalinda!

PHÉBE: *(fölismeri Rozalindában „Ganimédet”)*
Ha a látványnak hihetek, akkor, szerelmem, ég veled!
(Silviushoz) Betartom, amit ígértem, élek veled...

CÉLIA:
Kedv, remények, Lillák, isten véletek!

(Jön Jakab.)

JAKAB:
Kis figyelmet kérek.
Sir Rowland második fia, Jakab vagyok, –
ezt most fogadjuk el így, jó?
Szevasz öcsi! –
és híreket hozok a társaságnak.
Frigyes herceg, miután hallotta,
hogy egyre több kiváló ember választja az erdőt
és az egészséges életmódot,
komoly sereget gyűjtött, melynek élén
ő maga állt; és egyetlen célja az volt,
hogy bátyját elfogja és megölje.
Seregével az erdő széléig jutott,
ahol találkozott egy remetével,
és mit ad Isten, ő is remetének állt.

EÜ. HERCEG:
Mindig is befolyásolható volt.

JAKAB:

A trónját elűzött bátyjára hagyta,
és visszaadta azoknak a birtokát is,
akiket száműzött.

EÜ. HERCEG:

Ezek jó hírek!

JAQUES: *(Jakabhoz)*

Megbocsát, csak egy percre.
Jól hallottam, Frigyes remetének állt,
és föladta az udvari fényűzést?

JAKAB:

Jól.

JAQUES:

Megyek hozzá. Akik így megtértek,
azoktól sok mindent lehet tanulni.

ELŰZÖTT HERCEG:

Maradj, Jaques, maradj!

JAQUES:

Nem kell nekem a kötelező jókedv.
Ha óhajt valamit, a remetelakban megtalál.

ELŰZÖTT HERCEG:

Gyerünk már! Ne húzzuk az időt.
Kezdjük a várva-várt esküvőt.

(Tánc; majd mind el, csak Rozalinda marad.)

ROZALINDA: *(a közönséghez)*

Szokatlan, hogy a női főszereplő mondja az epilógust,
de nem idétlenebb, mint mikor férfi mondja a prológust.
Ha igaz, hogy a jó bornak nem kell cégér, akkor a jó darabnak
nem kell zárszó. Mégis használnak a jó borhoz jó cégért,
és a jó darab is jobb lesz egy jó zárszótól. Így aztán bajban vagyok,
mert jó zárszót nem tudok mondani, de áttételesen se tudok célozgatni
a darab kiválóságára. Inkább megigézek benneteket, s kezdem a nőekkel.
– Felszólítlak titeket, ó nők, a férfiak iránti vonzalmatok erejével, hogy dicséritek
ezt a darabot, ahogy csak tetszik. És felszólítlak titeket,
ó férfiak, a nők iránti vonzalmatok erejével (látom a somolygást, egyikőtök

se veti meg őket!), hogy a nőikkel együtt szeressétek ezt a játékot,
és amikor meghajlok, engedjétek el jó szívvvel.

(El.)

VÉGE